

Riksdagen Uppteckningar vid EU-nämndens sammanträden 2016/17:41

Fredagen den 9 juni

§ 1 Jordbruk och fiske

Statsrådet Sven-Erik Bucht

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 11 maj 2017

Återrapport från informellt ministermöte den 22–23 maj 2017

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 12 juni 2017

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

God morgon! EU-nämnden har samlats till överläggningar i dag. Vi ska som vanligt gästas av ett antal ministrar inför ministerråd i nästa vecka.

Vi börjar med att hälsa landsbygdsminister Sven-Erik Bucht välkommen framför allt inför kommande jordbruks- och fiskeråd.

Jag börjar med att fråga om ministern har något att säga om återrapporterna från tidigare rådsmöten.

Anf. 2 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

God morgon! Det finns en skriftlig återrapport, och jag är beredd att svara på eventuella frågor om den.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Det finns inga frågor med anledning av återrapporterna, och vi lägger dem till handlingarna.

Vi går in på information och samråd inför mötet den 12 juni och börjar med dagordningspunkt 4, Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter.

Anf. 4 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Fru ordförande! Det maltesiska ordförandeskapet har haft som målsättning att nå en politisk överenskommelse. Läget är dock mycket oklart just nu. Vid mötet i särskilda jordbrukskommittén den 29 maj fick ordförandeskapet inte mandat av medlemsländerna att fortsätta förhandlingarna med Europaparlamentet. 16 medlemsstater, däribland Sverige, kunde inte ställa sig bakom mandatet.

Trilogen som skulle ha hållits den 31 maj blev därmed inställd. Ordförandeskapet hade aviserat en lägesrapport på rådet. Men efter påtryck-

ningar från Europaparlamentet och kommissionen har ordförandeskapet nu ändrat sig, och det blir en riktlinjedebatt vid rådet nu på måndag.

Låt mig betona följande: Frågan är viktig för regeringen, då vi har höga ambitioner för att öka den ekologiska produktionen och konsumtionen. Vi behöver regler som gynnar den ekologiska produktionen och en marknad som kan bidra till en fortsatt positiv utveckling.

Regeringen kommer fortsatt att verka för att behålla undantagen gällande lagstiftning för ekologisk produktion, exempelvis möjligheten till avhorning av nötkreatur. Regeringen kommer även att verka för att svenska ekoväxthusodlare ska kunna fortsätta att odla på avgränsade bäddar, vilket krävs i vårt kyliga vinterklimat.

Regeringen kommer även att verka för att importregler inte ska missgynna u-länder eller försvåra handel med tredjeländ.

Avslutningsvis vill jag också betona att jag inte kan stödja ett förslag som skulle innebära försämringar av dagens ekoregelverk som skulle hota den svenska ekologiska produktionen och dess utveckling.

Anf. 5 KERSTIN LUNDGREN (C):

Vi har från Centerpartiets sida sagt att vi gärna ser att förslaget skrotras helt och hållet, då vi inte kan se vilka fördelar som det kommer att kunna bidra med. Dessutom har det sett ut som om det bara skulle göra regelverket krångligare. Mot den bakgrunden låter det rätt med den signal som kommer om att det dras tillbaka.

Anf. 6 ORDFÖRANDEN:

Ministern kanske vill svara, även om det verkade vara ett instämmande inte minst i det sista som ministern sa.

Anf. 7 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Vi är kanske inte riktigt där. Vi har varit nära en skrotning. Det har tagits upp att hela detta förslag skulle läggas åt sidan. Men där är vi inte riktigt än. Men vi är helt överens om att vi inte kan acceptera ett regelverk som försvårar produktion. Det är helt oacceptabelt. Den ståndpunkten har vi drivit.

Vi har vunnit stora framgångar, och vi trodde nästan att vi var i mål. Men man får aldrig ropa hej förrän man är över bäcken. Sedan blev det problem, framför allt från parlamentet som hade andra synpunkter. Vi får ser var vi hamnar.

Anf. 8 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd i nämnden för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Marknadssituationen. Det är en informationspunkt.

Anf. 9 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Fru ordförande! På jordbruks- och fiskerådsmötet den 12 juni kommer kommissionen att ge rådet en lägesuppdatering om marknadssituationen.

För många marknadssektorer har situationen förbättrats. Mjölkmärket har haft en positiv utveckling, och sedan sommaren 2016 har priserna på mejeriprodukter stigit successivt. Marknadsbalansen har förbättrats.

Samtidigt ska vi komma ihåg att det finns mängder av skummjölkspulver på lager som kan komma att skapa problem längre fram i tiden.

En del marknadssektorer har i dagsläget större utmaningar. Till exempel har priset på kyckling sjunkit något till följd av utbrott av fågelinfluensa. Priset på griskött tycks däremot närma sig normala nivåer igen. Det är positivt att kommissionen med jämna mellanrum informerar om utvecklingen på marknaden. Och det är glädjande att situationen överlag ser relativt bra ut.

Anf. 10 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vill ministern kommentera någon av de övriga frågorna?

Anf. 11 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Det finns antal övriga frågor, och jag är beredd att svara på frågor och ge kommentarer om det finns behov av det.

Anf. 12 JENS HOLM (V):

Är frågan om WTO fortfarande en övrig fråga? Det verkar så.

Då skulle jag vilja göra en kommentar. Det är visserligen inte jordbruksministrarna som förhandlar om detta, men det är även en jordbruksfråga och ser ut som om det återigen kommer att bli en dispyt kring vissa u-länders, särskilt Indiens, åtgärder för att säkerställa att man kan föda sin egen befolkning, att man vill lagerhålla livsmedel och så vidare. Detta har EU och andra aktörer gått emot vid andra tillfällen i WTO-sammanhang. Här är det uppenbart att det blir en konflikt mellan å ena sidan ett land som vill säkerställa att hela dess befolkning kan äta sig mätt, och å andra sidan andra länder som vill värna om att det ska finnas en konkurrens om livsmedelsprodukter. Då tycker jag att man ska komma ihåg att Indien kanske har världens största fattiga befolkning – ungefär 800 miljoner människor.

Jag tycker att det vore bra om Sverige kunde vara konstruktivt i detta sammanhang och verka för att Indien ska kunna vidta åtgärder för att brödföda sin egen befolkning. Jag tycker att det är uppenbart att det måste gå att hitta lösningar som fungerar inom ramen för WTO:s bestämmelser. Man kan självkritiskt komma ihåg att alldeles fram till nyligen gjorde EU faktiskt likadant, att man byggde upp gigantiska lager. Och när man fick stora överskott dumpade man dessa lager i till exempel utvecklingsländer.

Ifall det finns andra länder som gör liknande saker nu kanske man ska vara konstruktiv i stället för att dra igång någon form av handelskrig på det stora WTO-mötet i december.

Jag undrar om ministern har reflekterat över dessa frågor och om Sverige kommer att göra något inspel, eftersom det nu blir en punkt på dagordningen.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:
Blir det ett handelskrig på WTO-mötet?

Anf. 14 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Den fråga som Jens Holm tar upp berör inte den punkt som vi ska behandla på mötet på måndag. Detta är med anledning av den polska not, med stöd av flera andra länder, som man har tagit upp denna förhandling.

Det som Jens Holm tar upp är en fråga som ska behandlas av handelsministrarna på WTO-mötet.

Jag kan ändå säga att det är viktigt att vi har en tryggad livsmedelsförsörjning. Det är bra. Men man kan inte hålla på med lagerhållning som gör att marknaden störs. Vi vet att Indien har stora lager som de då och då dumpar på marknaden också och som ställer till det mycket för utvecklingsländer.

Anf. 15 KERSTIN LUNDGREN (C):

Min fråga gäller veterinärmedicinska läkemedel. Det är viktigt att hantera och möta frågan om läkemedel i foder för att klara antibiotikaresistensen.

Det har funnits förutsättningar att dra igång förhandlingar med Europaparlamentet i ett års tid, om jag förstår saken rätt. Ändå har ingenting hänt.

Min fråga till ministern är därför var låsningarna sitter och när förhandlingarna kan tänkas komma igång. Finns det någon bedömning från regeringens sida i fråga om det? Jag vet att regeringen tillsammans med andra har skrivit till kommissionen i frågan. Men jag vill också höra hur regeringen tänker driva på vidare för att detta ska komma till ett resultat.

Anf. 16 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Fru ordförande! Jag har inte detaljkunskap om exakt var låsningarna finns. Jag vet ändå att detta är ett mycket omfattande material som också har gjort att detta har dragit ut på tiden.

Samtidigt kan jag också säga att Sverige har nått mycket stor framgång i fråga om detta, inte minst när det gäller att få gehör för antibiotikaproblematiken.

Känner departementsrådet Maria Rosander till något om detaljerna i fråga om detta?

Anf. 17 Departementsrådet MARIA ROSANDER:

Tyvärr känner jag inte till så mycket detaljer i fråga om detta. Men det tar lång tid. Jag tror inte att det är så många låsningar utan snarare väldigt många artiklar, och det är mycket tekniskt. Det är en stor bilaga som är ännu mer teknisk som vi inte ens har börjat förhandla om. Det är alltså inte låsningar politiskt, utan det är teknisk text som behöver gås igenom.

Vi driver på genom det brev som nämndes, men naturligtvis också genom en ständig dialog med ordförandeskapet om att skynda på detta.

Men det blir sannolikt inga förhandlingar med parlamentet förrän nästa år. Det är den uppskattning som vi har.

Vi vill skynda på. Men det ska också vara genomarbetat. Det behöver inte bara vara dåligt att det tar tid.

2016/17:41
9 juni

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Det verkar ändå positivt på så sätt att det kommer upp som en informationspunkt, en övrig punkt. Det kommer kanske mer information i återrapporten.

Anf. 19 KERSTIN LUNDGREN (C):

Det behöver inte vara dåligt att det tar tid. Men det är viktigt att regeringen inte släpper detta med ett brev utan att regeringen aktivt driver på. Det är nämligen viktigt att detta kommer på plats om vi ska klara att möta antibiotikafrågorna.

Teknik kan alltid användas också som ett sätt att bygga höga trösklar för att komma vidare. Jag hoppas därför verkligen att regeringen utvecklar mer ambitioner än att bara hänvisa till de tekniska svårigheterna eller de tekniska utmaningarna.

Anf. 20 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Det finns en stor politisk samstämmighet i vårt land om antibiotikafrågan. Denna samstämmighet har funnits under en mycket lång tid. Vi har diskuterat denna fråga tidigare i nämnden. Det finns ingen förändring i positioner. Detta är en fråga som vi tar på allra största allvar, och jag ägnar väldigt mycket kraft åt att ta upp denna typ av frågor.

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Jag har en fråga i detta sammanhang. Planerar ministern att eventuellt vara förberedd för att kunna göra något inlägg om det finns möjlighet till det under denna övriga punkt på dagordningen?

Anf. 22 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Om det finns möjlighet kommer vi förmodligen att göra det. Vi får se hur diskussionen kommer att gå där.

Anf. 23 KERSTIN LUNDGREN (C):

Jag tycker att det vore värdefullt om ministern tar med sig en signal från EU-nämnden att markera vikten av att denna fråga drivs framåt och att man kommer till förhandlingar också med Europaparlamentet. Det kommer att ta ännu längre tid innan man är framme där.

Anf. 24 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Jag tar med nöje med en sådan signal.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och önskar ministern lycka till på rådsmötet nästa vecka.

§ 2 Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor**Arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson****Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 3 mars 2017****Återrapport från informellt ministermöte den 3–4 april 2017****Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 15–16 juni 2017**

Anf. 26 ORDFÖRANDEN:

Vi ska inleda nästa punkt på EU-nämndens dagordning som handlar om sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor.

Vi hälsar arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson välkommen.

Vi börjar som vanligt med att ta upp återrapporterna från de tidigare rådsmötena. Har ministern någonting att tillägga utöver det skriftliga som har kommit nämnden till handa?

Anf. 27 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Jag har inget att tillägga, men jag svarar gärna på frågor.

Anf. 28 MARIA PLASS (M):

Jag har en fråga om rådets möte den 3 mars 2017. På s. 2 finns det ett stycke om indexering. I texten står det mycket om ”några medlemsstater”, ”många medlemsstater” och ”ett antal medlemsstater”. Man vet inte riktigt vilka medlemsstater som det handlar om.

I det tredje stycket står det: Bland annat Sverige var också positivt till förslag om familjeförmåner som inkluderas i förslaget medan en medlemsstat inte kunde stödja densamma.

Vilka länder tyckte som Sverige? Vad var det för medlemsstat som så tydligt var emot?

Anf. 29 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Då får jag be om hjälp av någon tjänsteman att svara på den frågan.

Anf. 30 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag vill samtidigt passa på att fråga vad det var för typ av familjeförmåner som avsågs. Jag känner mig lite osäker på om jag över huvud taget har sagt ja till några nya förmåner. Men det kanske har gjorts i ett annat utskott som jag inte känner till.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Kanske ministern eller någon ministern har till hjälp kan svara på frågorna. Jag vet att de inte ligger direkt under arbetsmarknadsministrarnas område.

Anf. 32 Departementssekreterare JOHANNA EVJEN:

Vilka som instämde med Sverige när det gällde samordningsregler för vissa familjeförmåner var framför allt de nordiska länderna. Vi har länge drivit frågan om föräldrapenningliknande förmåner som från början var en nordisk förmån, men som numera finns i många länder. Där saknas det någonting i samordningsreglerna. De är inte likadana som de klassiska familjeförmånerna.

Många länder jämställer familjeförmåner med barnbidrag, alltså ett bidrag som går till familjen för familjens utgifter. Där har man ansett att en inkomstrelaterad förmån som föräldrapenning inte har passat in. Det är en dialog som bland annat Sverige, Danmark och Finland har fört med kommissionen i flera år, om hur man ska hantera detta. Det är det som ligger till grund för en del av de förslag som har lagts fram om förordning 883.

Jag tror att det också besvarade den andra frågan om vilka förmåner som det framför all handlar om. Det är föräldrapenningen och bättre mekanismer för att kunna samordna dessa förmåner.

Anf. 33 MARIA PLASS (M):

Jag uppfattade inte vilket land som var emot. Det står att en medlemsstat inte kunde stödja förslaget.

Anf. 34 Departementssekreterare JOHANNA EVJEN:

Ska jag vara ärlig minns jag inte exakt vilket land som inte kunde ge sitt stöd.

Det var två delar i diskussionen. Den ena diskussionen handlade om införandet av någon form av indexering, och det är mer relaterat till de mer klassiska vanliga familjeförmånerna såsom barnbidrag. Där var det flera länder, bland annat Polen och Ungern som inte kunde stödja indexeringen. Egentligen är det en minoritet av medlemsstater som driver den frågan.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Har vi fått svar på frågorna om återrapporterna? Annars får man ställa en skriftlig fråga för att se om det går att få ut just den uppgiften. Såvitt jag förstår är det kutym när man skriver protokoll på utrikessidan att man inte alltid nämner vilka länder det rör sig om medan vissa departement väljer att räkna upp exakt vilka länder som avses. Det handlar också om utrikessekretessen. Men om det är viktigt går det säkert att få fram denna uppgift.

Om det inte är fler frågor tackar vi för återrapporterna och lägger dem till handlingar.

Då går vi in på rådsdagordningen. Den innehåller många punkter som berör olika departement och olika ministrar, så för enkelhetens skull tar

vi upp alla punkter, så får Ylva Johansson svara för allt eller hänvisa till sina medarbetare.

Vi börjar med dagordningspunkt 4 om förslag om rådsdirektiv om utstationering.

2016/17:41

9 juni

Anf. 36 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA

JOHANSSON (S):

Det har förhandlats ett reviderat förslag till utstationeringsdirektiv sedan mars förra året. Det maltesiska ordförandeskapet har arbetat hårt för att få fram en kompromiss. Men jag fick ett meddelande i natt om att det på rådet nästa vecka inte kommer upp som en beslutspunkt för allmän inriktning, utan det kommer att bli en lägesrapport. Man har alltså inte fått ihop tillräckligt för ett färdigt beslut.

Enligt det meddelande som jag fick i natt kommer ordförandeskapet att offentliggöra det vid lunchtid, vilket ju är efter lunch hos oss. Det kommer alltså inte att bli något substansbeslut om en allmän inriktning utan det blir en lägesrapport.

Jag föreslår att vi noterar lägesrapporten och om det blir en diskussion avser jag att göra ett inlägg i linje med det mandat som jag fick tidigare från EU-nämnden och som finns redovisat här som är den position och den hållning som Sverige har drivit i förhandlingarna.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattar det så att det utskickade förslaget till ståndpunkt ändras i den delen, alltså vilket beslut man vill ha mandat att fatta. Det skickades ut ett utkast till beslutsunderlag, men man bedömer nu att det inte kommer att bli något beslut.

I ståndpunkten i övrigt är det samma ståndpunkt som det redogörs för här och som har intagits tidigare. Vi konfirmerar den då, så att ministern kan använda den i diskussionen.

Anf. 38 JESSIKA ROSWALL (M):

Jag har en hel hög med frågor, men jag kommer inte att ställa alla.

Först har jag formfråga. Handlingarna har kommit väldigt sent och till och med alldeles för sent. Det har varit svårt att bilda sig en egen uppfattning. De handlingar som vi fick i går kväll var daterade i Bryssel den 24 maj. Någon gång måste de ju ha kommit till regeringen.

När man läser regeringens ståndpunkt kan man anta att det finns någonting som ni har sett, men som vi inte har tagit del av. Dessutom har vi från andra organisationer och i medierna kunnat läsa att någonting ändå har presenterats. Det är tråkigt att det är riksdagen som i sista hand får ta del av dessa handlingar. Det är helt enkelt orimligt.

Ett ingångsvärde från Alliansen sedan tidigare är att det finns ett tilläggsdirektiv som inte är implementerat. Vi tycker att fokus i första hand ska vara att se till att det genomförs.

Sedan har jag några frågor utifrån de dokument som vi fick i går kväll och som också har florerat i medierna. Det gäller ersättning/lön. I går när jag förberedde mig frågade jag mig vad det var för förändringar som har skett. Det visste jag inte förrän i går, men nu känner jag till några stycken.

I dokumentet *EPSCO utstationeringsdirektiv dp 4* finns det ett par punkter, 12 a och 12 b. I regeringens ståndpunkt står det att man generellt ska ställa frågan vad lön och andra ersättningar betyder. Sedan ska man fråga sig vem det är som i så fall ska bestämma det. I regeringens förslag till ståndpunkt står det att det ska bestämmas och tolkas på nationell nivå. Men i punkt 12 a står det att det ska tolkas av EU-domstolen. I 12 b står det att det ska utgå från nationell praxis. Men vad är det som gäller? Hur kan regeringen komma fram till ståndpunkten att det ska bestämmas på nationell nivå?

Det var den ena frågan. Min andra fråga gäller tidsbegränsningar som det står om på s. 11 högst upp i samma dokument. Vad innebär tidsbegränsningen på 24 månader för utstationerade arbetstagare? Jag skulle vilja veta lite mer om vad det får för konsekvenser. Har det analyserats när det gäller pensioner och så vidare?

Min avslutande fråga borde jag kanske ha förberett mer. Det gäller regeringens ståndpunkt: Regeringen förordar att om görligt lägga till artikel 153 som rättslig grund. Går det att säga någonting om detta?

Anf. 39 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Ordförande! Om det blir en diskussion bör vi ge en inriktning för den diskussionen även om det inte blir en beslutspunkt. Så brukar vi göra, och vi brukar kunna avge avvikande meningar också på diskussioner. Jag förutsätter att vi kan göra det.

Såvitt jag förstår är det här levande materia. Även om det finns ett tidigare beslut i EU-nämnden förhandlas ju direktivet hela tiden. Vi måste ge nya mandat för de nya frågor som kommer upp. Så uppfattar jag det i alla fall.

Vi i Alliansen har varit väldigt tveksamma till att över huvud taget öppna direktivet eftersom vi ser mycket stora risker. Jag har under den senaste veckan fått mejl från fackliga organisationer, näringslivet, Hyresgästföreningen – en bred del av samhället – som har hört av sig och är mycket oroliga för de skrivningar som finns nu. Det måste vi ta på allvar. Jag är glad över att det inte blir någon beslutspunkt den här gången, men det här kräver mycket av regeringen om detta över huvud taget kan innebära att vi kan fortsätta med den modell som vi har och arbeta på det sättet.

Det gäller framför allt två frågor. Den ena är detta med ersättningar där det är väldigt otydligt. Det finns inga konsekvensbeskrivningar. Några har tagit upp frågan från värdlandet om tjänstepensionerna och detta med 24 månaders beräkningstid. Det svenska tjänstepensionssystemet är inte öppet för utländska företag. Ska det lagstiftas om att öppna det systemet? Det är exempel på en fråga som har kommit upp.

Det finns mycket här som är oroväckande. Moderaterna har en avvikande mening som jag i sådana fall kommer att stödja.

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Precis som jag sa inledningsvis är min tolkning att regeringen behöver ett diskussionsmandat. Det mandat som regeringen ber om – som jag tolkar det – är det som återges i den kommenterade dagordningen som också finns med i den arbetspromemoria som vi har. Det betyder att vi ger ett mandat för diskussion, men vi ger inte ett mandat för beslut. Be-

dömningen är också att det inte behövs. Om det ska fattas beslut kommer det i senare upplagor av förslagen. Det kanske inte blir något, men det kan ministern redogöra för bättre.

2016/17:41
9 juni

Anf. 41 TINA ACKETOFT (L):

Det var i princip det som jag ville ha redogjort för, vad det egentligen är som vi pratar om. Är det en lägesrapport och en eventuell diskussion utgår jag ifrån att det är det mandatet som ministern fick tidigare. Där ingår den gemensamma alliansreservationen som vi har sedan tidigare.

Sedan ställer jag mig också frågande – precis som Jessika Roswall – till var dokumentet fanns mellan den 24 maj till dess att vi fick det i natt någon gång. Det skulle vara intressant att veta. Det är sådant som ständigt är ett irritationsmoment i EU-nämnden.

Anf. 42 ORDFÖRANDEN:

Som jag uppfattar det ber regeringen om ett diskussionsmandat, vilket man har redogjort för här. Sakutskotten är hela tiden ansvariga för att följa förhandlingarna. I den mån regeringen behöver nya mandat i de underliggande förhandlingarna – innan frågan kommer upp på ministerrådet – redogörs det i arbetsmarknadsutskottet. Det är alltså inte EU-nämnden som behandlar de löpande förhandlingsmandaten i sak, utan det gör arbetsmarknadsutskottet. Där finns det en alliansreservation, och jag har uppfattat att den ligger kvar. Om inte annat anges ligger den kvar på det här mötet.

Anf. 43 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Jag ska ta lite hjälp att besvara frågorna av juristen. Men först när det gäller formen fick vi alltså ett dokument till Coreper där det inte gick att nå en överenskommelse. Ordförandeskapet vill då fortsätta att försöka att nå en överenskommelse. Papperet från den 24 var alltså det som gick till Coreper. Vi väntade på att ordförandeskapet skulle nå ett beslutsförslag, det var det som vi väntade på. Men till sist fanns det inget beslutsförslag, och då får vi skicka det som ändå finns till nämnden. Det var bakgrunden.

Vad gäller Coreper brukar ändringar, om det blir några, i normala fall vara små, och då kan man skicka det dokument som gäller. Nu blir det dock inget beslutsförslag.

Låt mig säga något om tidsgränser. Det finns mer att säga om det, vilket jag strax ska låta Susanna Ribrant göra. Redan i nuvarande direktiv finns tidsgränser. De är bara inte satta i tid, utan det handlar om att man tillfälligt är i ett annat land. Vad är då ”tillfälligt”? Detta har inte angetts i ett visst antal månader, men det finns en tidsgräns. Nu har man i förhandlingarna emellertid diskuterat antal månader.

Hyresgästföreningen har inte haft några synpunkter på utstationeringsdirektivet. Däremot har det kommit ett brev från de fackliga centralorganisationerna. Jag blev väldigt förvånad när jag såg det, och har därför talat med de tre centralorganisationerna. Jag fick då mandat från deras ordförande att säga att såväl LO som TCO och Saco hade förordat att man skulle rösta ja till detta om det hade varit ett beslutsärende.

Synpunkter är en sak, men till syvende och sist har de inte ifrågasatt helheten. Men som det alltid är vid en förhandling vill man ha bättre texter. Så är det hela tiden när man förhandlar och kompromissar.

Anf. 44 Kanslirådet SUSANNA RIBRANT:

Jag tänkte börja med de frågor som handlar om skältexten och ersättningsbegreppet.

Skäl 12 a hänger ihop med EU-domstolens praxis. Det har förut förekommit diskussioner om huruvida den praxis om minimilön som redan finns i EU-domstolen fortfarande ska gälla i och med det nya begreppet eller om man så att säga ska starta med ett blankt papper.

Skrivningen tar sikte på att man ska bygga vidare på den praxis som EU-domstolen har arbetat fram. Man startar inte med ett tomt blad. Det har varit en viktig fråga för flera medlemsstater att de slutsatser som man har kommit fram till vad gäller detta begrepp inte tas bort.

Skrivning tar alltså sikte på detta och inte på hur och om lönebegreppet ska bestämmas på något annat sätt. Men det är ett faktum att EU-domstolen har gjort vissa tolkningar och bedömningar, även i förhållande till vad som utgör lön trots att det för detta begrepp är en nationell kompetens. Så kommer det att fortsätta vara.

Skäl 12 b handlar om att kunna jämföra det som betalas ut av en arbetsgivare i hemlandet och det som man har rätt till i utstationeringslandet. Det har varit viktigt för vissa länder att säkerställa att man även fortsättningsvis ska titta på ett samlat belopp. För det fall man i hemlandet får en lön om 25 000 som är uppdelad på lite olika sätt ska detta belopp ändå kunna jämföras gentemot den rätt man har till en viss siffra och ett visst belopp i utstationeringslandet.

Det har alltså gjorts förtydliganden om detta i skältexten. Detta har dock inget att göra med det nationella självbestämmandet, utan det är ett förtydligande om något som man bedömer redan har gällt.

Låt mig då gå över till tidsgränserna och vad de innebär. Hela idén med tidsgränser är att utstationerade arbetstagare som under en längre period befinner sig i utstationeringslandet ska få rätt till fler rättigheter, alltså ett utökat skydd. Det finns en ganska bred uppslutning kring att ju längre man befinner sig i ett land, desto mer anknytning bedöms man arbetsrättsligt ha till landet. Det är vad tidsgränserna går ut på.

Det finns också tidsgränser i andra direktiv då det handlar om rörlighet över gränserna, till exempel vad gäller socialförsäkring och tjänstepensioner. Det är på detta sätt man lagstiftar inom EU. Det är inget nytt fenomen, utan det finns någon form av tidsgräns och nu blir den tydligare. Den är mer i linje med annan reglering på EU-nivå.

Vad gäller den rättsliga grunden och artikel 153 har detta direktiv två syften. Det handlar om att värna fri rörlighet och om att värna utstationerade arbetstagares skydd. Den rättsliga grunden handlar dock bara om en av dessa saker, nämligen fri rörlighet för tjänster. Man kan fundera på om det är lämpligt och rimligt att ha det så eller om man bör ta in en rättslig grund som säkerställer även det andra syftet med direktivet, arbetstagarskydd. Detta har varit en svensk linje. Vi har drivit på för att det ska finnas en balans både i texten och i den rättsliga grunden.

Någon framförde att ersättningsbegreppet är otydligt. Det kan man ha olika uppfattningar om. Man kan dock konstatera att det ges möjlighet

till mer likabehandling. Arbetsgivarsidan kanske tycker att det blir för stora handlingsmöjligheter, medan arbetstagsidan tycker att de är för små. Kompromissen som finns går ut på att det ska bli mer av likabehandling och att man i större utsträckning ska ha samma ersättning som inhemska arbetstagare.

Låt mig gå över till tjänstepensionen och frågan om att man ska ha rätt till tjänstepension efter 24 månader. Det är inte så vi läser texten. Det handlar i stället om att det i tidigare utkast fanns skrivningar om att tjänstepensioner skulle undantas efter 24 månader.

Det finns två direktiv som reglerar tjänstepensioner och i vilken mån arbetstagare som rör sig över gränserna har rätt till tjänstepensioner. Vår bedömning är att denna reglering ska fortsätta att gälla och att man inte ska göra någon särreglering i utstationeringsdirektivet. De regler som gäller i dag ska alltså även gälla fortsättningsvis. Så bedömer vi texten juridiskt sett.

Anf. 45 KERSTIN LUNDGREN (C):

En del av mina frågor har redan tagits upp. Jag kan dock understryka vikten att inte bara EU-nämnden utan naturligtvis också arbetsmarknadsutskottet får handlingar som regeringen använder för att ge sin information om ståndpunkten. Dessa handlingar måste finnas tillgängliga för oss, oavsett om det handlar om Coreper eller inte.

Regeringen har ju baserat sin ståndpunkt på något, och när vi inte får hela bilden förrän så här sent är det bekymmersamt. Det hade varit klädsamt om det material som nu finns från den 24 maj också hade varit tillgängligt tidigare. Om det sedan hade kommit något nytt kunde det ha uppdaterats. Detta hade varit en fördel för riksdagens behandling.

När jag lyssnar på ministern och den sakkunniga funderar jag på om regeringen har gjort någon egen analys vad gäller på vilket sätt direktivet, såsom det nu ser ut, skulle kunna påverka den svenska modellen om fria förhandlingar. Det låter som om det finns en hel del saker i processen som skulle kunna vara reglerade på ett annat sätt än vad vi är vana vid. Det gäller inte minst EU-domstolens roll för förhandlingsarbetet i Sverige. Jag vill gärna få en kommentar till detta.

Anf. 46 JENS HOLM (V):

Vänsterpartiet tycker att det kan vara bra att göra en översyn. Situationen, så som den är i dag, är inte riktigt bra. Vi kan se att det blir dumpning runt om i Europa. Dessutom finns Lavaldomen och andra domar som försvårar för Sverige att upprätthålla den svenska modellen med rätt till kollektivavtal och så vidare. Det får självklart inte bli försämringar när man tar upp detta, utan syftet måste vara att göra det bättre för löntagarna.

Med anledning av detta har jag några frågor. Ministern har delvis bemött svaren från de fackliga centralorganisationerna, men jag vill ändå veta lite mer. Tycker ministern att de bara överdriver och gör en höna av en fjäder? De säger ändå att detta kan vara ett hot mot den svenska kollektivavtalsmodellen. Jag vill veta om regeringen verkligen har bemött oron från de fackliga organisationerna på ett adekvat sätt? Eller kommer man att göra det? Kommer regeringen i så fall att lyfta in de förslag som kommer från LO, TCO och Saco i förhandlingarna?

Frågan om den rättsliga grunden är oerhört viktig, eftersom frågor som dessa förr eller senare hamnar i EU-domstolen. Då är det den rättsliga grunden man tittar på. Har man i sådana fall bara fri rörlighet att gå på är jag rädd att vi även fortsättningsvis får fler Lavalliknande domar.

I detta sammanhang vill jag ställa ett par frågor till regeringen: Vill ni bara ha artikel 153, eller ska det finnas en dubbel rättslig grund? Kommer dessa båda rättsliga grunder att vara helt och hållet jämställda?

Det kan vara bra att tidsgränsen för utstationering definieras. Det blir i så fall två år. Jag tycker ärligt talat att det låter som en lång period. Det handlar ju ändå om tillfälliga utstationeringar. Jag undrar om regeringen har något konkret förslag vad gäller detta och om man har spelat in något annat än 24 månader.

I departementets pm står det: "Bestämmelsen för entreprenads-situationer har strukits." Jag förstår inte riktigt vad detta innebär.

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Det finns flera som vill ställa följdfrågor, och jag ska låta er göra det. Först vill jag dock själv säga något.

Jag tycker att det var bra att vi fick några av Jens Holms frågor om den rättsliga grunden utredda. Men får detta implikationer även för beslutsförfarandet? I komplicerade fall, som det nu verkar vara eftersom man inte är överens, är det viktigt att förr eller senare få veta hur beslutsförfarandet blir eller påverkas.

Eftersom flera ledamöter har tagit upp det vore det också bra att få en kommentar till nämnden om processen framöver. Jag förstår att detta är rörlig materia som kan ändras varje dag och varje timme. Det har varit val i en del större medlemsländer. När det gäller denna fråga tänker jag kanske inte i första hand på det land som hade val i går utan på det som hade val nyligen, Frankrike.

Går det att säga någonting om när regeringen vill återuppta en mer aktiv förankring i riksdagen och framför allt i arbetsmarknadsutskottet? Den förankring vi har nu är ett år gammal. Jag har all förståelse för att det inte gick att förankra ett beslutsförslag när något sådant inte fanns. Annars hade vi nog gärna gjort det. Som flera har påpekat är det helt otidsenligt, och vi måste kunna hantera en debatt i riksdagen utifrån den information som finns. Det vore bra om regeringen så snart som möjligt kunde återkomma till arbetsmarknadsutskottet om detta.

Låt oss först höra några följdfrågor innan ministern får svara.

Anf. 48 JESSIKA ROSWALL (M):

Som ordföranden säger är det fackutskottet som har ansvaret, men det är ändå regeringen som har ansvar för att återkomma när det är aktuellt för en ny överläggning. Det har inte gjorts i arbetsmarknadsutskottet på över ett år.

Jag har en kort kommentar vad gäller ministrarnas svar om tidsbegränsningar. En av de invändningar som vi i Alliansen har är att man vill implementera och utvärdera men inte revidera. Vi har lite svårt att begripa detta.

Vad gäller ersättningen förstår jag fortfarande inte att man kan bortse från att det är internationell rätt som bestämmer innehållet, och det görs i

EU-domstolen. Det här är måhända praxis, men detta får vi kanske tvista om vid ett annat tillfälle.

Den rättsliga grunden är som tur var bara en diskussionspunkt i dag. Den vill jag särskilt återkomma till och då diskutera vilken grund som ska gälla. Det behöver vi dock inte ta ställning till i dag.

Nu måste jag få fråga hur jag ska göra. Jag har nämligen en lång avvikande mening, som delvis bygger på den vi hade tidigare. Men eftersom det har kommit nya uppgifter som också kommer att diskuteras vill vi gärna lägga till ett stycke om ersättning och lite annat. Ska jag läsa upp hela texten? Ska jag lägga till det som en bilaga? Eller ska jag försöka sammanfatta det hela?

Anf. 49 ORDFÖRANDEN:

Du får välja vilket som. Det är dock bra för nämnden att få klarhet i vilka synpunkter som finns. Vi har stenografiska uppteckningar, så läs gärna upp den avvikande meningen.

Det har annars varit kutym här att inte upprepa när man har likalydande avvikande mening som redan har lagts fram och protokollförts i ett av fackutskotten. Men om texten är ny går det bra att läsa upp eller sammanfatta det som du vill ha fört till protokollet. På så vis vet vi vad ni tycker.

Anf. 50 JESSIKA ROSWALL (M):

Jag får nog helt enkelt läsa upp det, eftersom den består av hopklistrade delar. Men jag skickar den också på mejl sedan.

Inledningsvis vill jag framhålla att det inte är tillfredsställande att få handlingar på ett så här sent stadium. Det här är inte första gången, utan det har skett flera gånger i flera andra ärenden. Vi är kritiska till regeringens hantering av detta, vilket vi vill ha fört till protokollet.

Den avvikande meningen är följande: Alliansen motsätter sig förslaget om förändringar i utstationeringsdirektivet enligt följande. Det är angeläget att säkerställa skyddet för utstationerade arbetstagares villkor och främja en sund konkurrens på den inre marknaden, samtidigt som den fria rörligheten för tjänster värnas.

I syfte att förbättra tillämpningen och efterlevnaden av utstationeringsdirektivet antogs 2014 ett tillämpningsdirektiv. Tidsfristen för medlemsstaterna att införliva detta i sin nationella lagstiftning löpte ut i mitten av 2016, och för Sveriges del har dessa regler inte trätt i kraft ännu.

Vi anser att detta är ett viktigt steg som kan bidra till förbättringar för alla parter, varför prioriteringen borde vara att få nya regler på plats. Innan dessa regler implementerats och utvärderats bör inte utstationeringsdirektivet öppnas för en revidering. Detta bör vara regeringens linje i förhandlingarna.

Vi ser en risk att förslaget till ändring av utstationeringsdirektivet kommer att försämra förutsättningarna för rörlighet inom EU genom att försvåra för företag och arbetstagare att verka i ett annat land. Detta kan i sin tur hämma kompetensförsörjningen och bidra till ett sämre utbud med mindre konkurrenskraftiga priser. Ytterst bidrar det till att försämra EU:s konkurrenskraft i en tid då vi står inför stora ekonomiska utmaningar och reformbehov i medlemsstaterna och därtill utmanas av tillväxtekonomier i andra delar av världen.

2016/17:41

9 juni

Som förslaget ser ut riskerar antalet konflikter på arbetsmarknaden att öka. Dessutom kan kraven på företag från andra länder komma att bli högre än för inhemska företag. Regeringen bör i förhandlingarna bevaka och verka för att så inte blir fallet.

Nuvarande förslag till ändringar av utstationeringsdirektivet innebär bland annat att utstationerande företag, i stället för minimilöner som i dag, ska betala en ersättning som är obligatorisk på grund av lag eller kollektivavtal i landet. Exakt vad som innefattas i begreppet ersättning framgår inte av förslaget. Denna oklarhet öppnar för olika nationella tolkningar och innebär en osäkerhet för både arbetstagare och företag. För Sverige, där lön regleras genom en mängd olika kollektivavtal, blir det särskilt komplicerat att förutse.

Enligt förslaget ska dessa villkor dessutom publiceras på en officiell hemsida. Detta innebär ett avsteg från principen om att det är parterna själva som förfogar över och tolkar sina avtal. Reglerna innebär också en maktöverföring till EU eftersom det ytterst är EU-domstolen som skulle behöva tolka vad som ingår i begreppet ersättning. Detta innebär ett stort avsteg från den svenska modellen.

Vi är också tveksamma till en tidsgräns på 24 månader för utstationering då det råder oklarhet om vad detta får för konsekvenser, exempelvis vad gäller tjänstepension för utstationerade.

Enligt utstationeringsdirektivet ska minimivillkor i värdlandets regler tillämpas på vissa angivna områden. Det handlar om regler som rör lön, betalda semesterdagar, arbetstid och arbetsmiljö – den så kallade hårda kärnan. Detta innebär att utstationerade arbetstagare garanteras en minimistandard i den mån de inte tillförsäkras detta genom sitt hemlands regler.

Vi anser att regelverket i allt väsentligt fungerar bra i dag. Mot bakgrund av detta och av att förslaget inte i tillräcklig utsträckning tar hänsyn till den svenska modellen anser vi att regeringen inte bör ställa sig bakom förslaget.

Anf. 51 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag ber om ursäkt; Hyresgästföreningen var under den sociala pelaren, så det var helt rätt som ministern sa.

Diskussionen här speglar uppenbarligen det som sker även i EU. I det dokument vi har fått står det nämligen att det är många som inte kan acceptera det ena och det andra, så det är vad jag förstår en väldigt omfattande diskussion på EU-nivå. Det gör att även vi förstås har många frågor som måste klaras ut.

Jag är inte säker på att det blir bättre med ett nytt direktiv. Det kommer förmodligen att bli krångligare för företagen, och det är inte säkert att det blir bättre för arbetstagarna. I det direktiv vi har nu finns ju redan regler mot dumpning av löner, så det handlar i stället om att bekämpa de arbetsgivare som inte följer regelverket.

Men jag har två frågor. Den ena är hur det i nuläget ser ut när det gäller att anmäla kollektivavtal. Detta är en uppgift som har legat på Arbetsmiljöverket i Sverige – att redovisa det kollektivavtal som ska tillämpas. Vi har, tror jag, flera hundra kollektivavtal i Sverige. Hur ska en företagare som vill utstationera personal här kunna känna till vilka löneförhållanden som gäller?

Den andra frågan handlar om att det står i dokumentet att Europaparlamentet inte har levererat någon position. Har de kommit med något sedan dokumentet skrevs?

2016/17:41
9 juni

Anf. 52 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA
JOHANSSON (S):

Jag tar självklart, Kerstin Lundgren, till mig att ni ska ha dokumenten tidigare. Det är absolut en riktig synpunkt.

Analysen av den fria förhandlingsrätten och den svenska arbetsmarknadsmodellen är själva kärnan i det vi arbetar med och i det mandat regeringen har från riksdagen: att värna den fria förhandlingsrätten, den svenska arbetsmarknadsmodellen och den nationella lönebildningen. Det är precis detta vi gör. Det är alltså vår bedömning att förslagen inte hittills har stridit mot detta.

Det är också den bedömning, Jens, som LO, TCO och Saco har gjort: Det förslag som har varit uppe är, även om man har kritik och skulle vilja se förbättringar, ändå bättre än det gällande direktivet – alltså ett steg framåt.

Sedan vill man ju alltid i en förhandling komma ännu längre. Nu blir det fortsatta förhandlingar, och då får man göra det. Men det är absolut regeringens bedömning att vi hittills har värnat den fria förhandlingsrätten och den svenska arbetsmarknadsmodellen, särskilt i förhållande till gällande direktiv, som man förstås måste utgå från. Där finns också en del problem.

Regeringen har en nära dialog med parterna, både de fackliga organisationerna och arbetsgivarna, som följer detta arbete och framför allt på tjänstemannanivå regelbundet har möten. Vi tar självklart till oss deras synpunkter.

Som Désirée Pethrus säger är detta en mycket omfattande diskussion på EU-nivå; det finns väldigt många olika synpunkter. I en förhandling måste man naturligtvis bestämma sig för vilka som är de allra viktigaste frågorna att driva.

Det mandat som regeringen har arbetat utifrån, som vi har fått från EU-nämnden tidigare, är att få till stånd likalön i stället för minimilön. Man ska alltså inte kunna konkurrera med lägre löner, utan det ska vara samma lön. Vi ska också värna den svenska arbetsmarknadsmodellen, den fria lönebildningen och den nationella lönekompetensen. Detta har varit de mest prioriterade frågorna, och det är så vi har drivit arbetet. Sedan måste man naturligtvis alltid ta ställning till sådant som kommer upp.

Vad den dubbla rättsliga grunden får för konsekvenser ska jag be Susanna eller Anna eller någon annan svara på.

Ni som har följt frågan om entreprenadsituationen vet att det i förslaget från kommissionen från början fanns en paragraf om entreprenadsituationer som ingen förstod. Vi förstod den inte från regeringens sida. Det har under de förhandlingar som hållits visat sig att nästan ingen annan heller har förstått den. Detta har resulterat i att ingen egentligen har försvarat den, och nu är den borta. Kanske kommer något lite mer initierat här, men den kom in utan att någon riktigt förstod varför.

Hur beslutsfattandet kommer att påverkas om artikel 153 blir rättslig grund överlämnar jag också för kommentarer. Man kan konstatera att vi inte fått gehör för vidgad rättslig grund i förhandlingarna med de andra länderna. Det har däremot dykt upp som en av frågorna i diskussionerna i parlamentet. Den kan naturligtvis fortsätta att komma.

När det gäller de viktiga frågorna om tidsperspektivet och fortsättningen måste jag be att få återkomma eftersom jag i natt fick veta att det inte blir något beslut. Det kommer en lägesrapport nästa vecka, på torsdagen. Jag vet inte om det kommer att bli en diskussion och i så fall vad som kommer att sägas där. Jag återkommer gärna därefter med en bedömning av den fortsatta processen, men jag vågar inte göra den på det underlag jag har i dag. Så lyder nog det ärliga svaret.

Hur redovisas kollektivavtalen i dag? Detta kanske ligger lite utanför. Som en konsekvens av den svenska lagstiftningen, som riksdagen beslutade om för någon månad sedan och som började gälla den 1 juni, med den nya utstationeringslagen, har de fackliga organisationerna tydligt sagt att det nu ankommer på dem att göra sin hemläxa och komma in med denna typ av utstationeringsavtal till Arbetsmiljöverket. En av de viktigaste branscherna, byggbranschen, har redan gjort detta.

Det är alltså tydligt att man har tagit till sig och ser att det här krävs oerhört mycket mer, både av de fackliga organisationerna och av parterna, för att komma in med denna typ av avtal så att transparensen fungerar. Vi har också i den svenska lagstiftningen, som ni som varit med i den processen vet, skärpt kraven på transparens och kraven på inte minst de fackliga organisationerna att komma in med den typ av kollektivavtal som kallas utstationeringskollektivavtal till Arbetsmiljöverket.

Anf. 53 Kanslirådet SUSANNA RIBRANT:

Frågan om dubbel rättslig grund är komplicerad i flera bemärkelser eftersom den rättsliga grund man skulle kunna tänkas lägga till innebär ett annat tillvägagångssätt – ett annat besluts- och samrådsförfarande. Det innebär i sig grus i maskineriet om man vill uppnå en dubbel rättslig grund.

Det är bland annat dessa frågor vi har diskuterat i rådets arbetsgrupp och med jurister vid rådets rättstjänst: Går det över huvud taget att göra, och hur skulle det i så fall kunna gå till?

Med tanke på att det inte har funnits något större stöd för att lägga till en rättslig grund har man dock kanske inte direkt fördjupat sig i frågeställningen, för det har ännu inte riktigt blivit relevant att ta ställning till detta. Men vi har förordat att man ska undersöka om det går och i så fall hur det skulle kunna ske och hur det skulle påverka beslutsfattandet. Vi ser nämligen att det finns liknande rättsakter om rörlighet för arbetstagare som faktiskt har artikel 153 som rättslig grund. Vore det då inte relevant att bedöma möjligheterna att föra in den även här?

Det är ungefär så långt vi har kommit i diskussionerna, så jag kan tyvärr inte ge några kvalificerade svar på frågorna.

Anf. 54 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Finns det någon indikation när det gäller Europaparlamentet?

Anf. 55 JENS HOLM (V):

Jag vill tacka för svaren. Eftersom det nu blir fortsatta förhandlingar finns det ju alla möjligheter att lyfta in de fackliga organisationernas förslag: försöka få en kortare tidsgräns än 24 månader och fortsätta att driva den rättsliga grunden. Det är tråkigt att inget annat land verkar ha nappat på detta, men det är bra om frågan diskuteras i Europaparlamentet.

Jag tycker verkligen att ni ska fortsätta att driva denna fråga, för den är viktig, framför allt när frågor hamnar i domstol, vilket jag tyvärr tror att de kommer att göra.

Anf. 56 KERSTIN LUNDGREN (C):

Bara en kommentar: Det som Jessica läste upp gällde såklart Alliansen, och vi står naturligtvis bakom den åsikten.

Anf. 57 Kanslirådet ANNA SELLBERG HANSEN:

I parlamentet har det lagts fram ett betänkande i sysselsättningsutskottet. Det har kommit in ändringsförslag till det, men det har inte fattats beslut än; det är indikativt satt till den 12–13 juli men kan även komma att flyttas fram till september. Det är alltså fortfarande oklart när beslut kommer att fattas om detta i parlamentet. Det finns ingen ståndpunkt i parlamentet ännu.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Då uppfattar jag det som att vi är redo att gå till beslut. Jag sammanfattar det som att nämnden ger stöd till regeringens här redovisade inriktning inför en eventuell diskussion, med den ståndpunkt man redogjort för, med en avvikande mening från de fyra allianspartiernas ledamöter.

Vi går vidare med dagordningspunkt 5, en informationspunkt angående rådets direktiv om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster. Min tolkning är att regeringen inte begär något mandat över huvud taget utan också tolkar det som att det blir en informationspunkt på rådsmötet.

Anf. 59 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Detta är Åsa Regnérs ansvar, och överläggning ägde senast rum i socialutskottet den 18 maj. Det gäller ett direktiv om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster, som presenterades i december 2016. Syftet med förslaget är att bidra till att förbättra den inre marknadens funktion och undanröja och förebygga hinder för fri rörlighet för tillgängliga produkter och tjänster. Det syftar också till att harmonisera tillgänglighetskraven för de produkter och tjänster som omfattas av direktivet.

Flera utkast till kompromissförslag har tagits fram av det maltesiska ordförandeskapet, och flera förändringar har gjorts, bland annat vad gäller definition och tillämpningsområde. Men detta är alltså en informationspunkt.

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till nästa dagordningspunkt, som är nr 6. Det är ett förslag om förordning när det gäller samordning av de sociala trygghetssystemen. Där är det information på ministerrådet, men det kan komma att bli diskussion. Därför har jag förstått att regeringen ändå vill ha ett mandat för en diskussion. Här hanterar vi det alltså som en diskussionspunkt, även om vi är medvetna om att det egentligen bara är information på rådet.

Anf. 61 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Det är korrekt. Det är alltså huvudsakligen Annika Strandhalls ansvarsområde. Det gäller förordning 883.

Det maltesiska ordförandeskapet har prioriterat dessa förändringar högt när det har gällt delar om likabehandling och tillämplig lagstiftning. Målsättningen var att man skulle nå en partiell allmän inriktning till kommande Epsco. Man har gjort framsteg i förhandlingarna, men man har inte kunnat nå ett beslut. Därför är detta en diskussionspunkt.

Precis som sas här var det också diskussion om detta på förra ministerrådet i mars. Om det blir diskussion vill regeringen ha mandat att göra ett inlägg i enlighet med den standpunkt som vi har överlagt om här tidigare.

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Den standpunkten redogör man för på den kommenterade dagordningen och i arbetspromemorian.

Anf. 63 JOHNNY SKALIN (SD):

Fru ordförande! Vi är skeptiska till en samordning av de sociala trygghetssystemen. Om det uppstår en diskussion om detta vill vi i alla fall markera vår uppfattning i den frågan, så jag anmäler avvikande mening.

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Då sammanfattar jag detta som att nämnden ger stöd till den av regeringen här redovisade inriktningen, med en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Vi går till dagordningspunkt 7 som gäller förslag om direktiv när det gäller skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för carcinogener eller mutagena ämnen i arbetet. Detta är en beslutspunkt.

Anf. 65 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Ordförande! Detta är alltså en beslutspunkt. Det gäller ändringar i carcinogen- och mutagendirektivet. Dessa ändringar beslutas i tre steg. Vi har tagit det första steget i en så kallad trilog med parlamentet. Nu är det steg två som ska antas.

Det liggande förslaget går ut på att införa gränsvärden för exponering och hudanmärkningar för sju cancerframkallande ämnen. Regeringen stöder framtagandet av nya gränsvärden. Det är av stor betydelse att EU-lagstiftningen uppdateras i enlighet med den vetenskapliga utvecklingen

Anf. 66 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag vill hänvisa till vår avvikande mening från den 31 januari 2017. Den ska vara framförd i arbetsmarknadsutskottet.

Anf. 67 JENS HOLM (V):

Jag tycker att detta är en jätteviktig fråga. Jag vill bara säkerställa att man verkligen följer de vetenskapliga råd som man har fått. Ministern talar om en uppdatering i enlighet med de vetenskapliga råden. Ibland säger vetenskapen en sak, men likväl blir det inte riktigt så när politikererna fattar beslut. Jag vill därför fråga om ni verkligen följer det som forskarna rekommenderar när det gäller nivåerna.

Anf. 68 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Då får jag be om hjälp med svaret.

Anf. 69 Departementssekreterare ANGELIKA KAUNTZ:

I bakgrunden när man tog fram förslaget finns Scoel som ett vetenskapligt råd knutet till dessa frågor. Där har man arbetat fram förslaget. Det nuvarande förslaget överensstämmer i stort med det förslag som kommissionen lade fram från första början, vilket byggde på Scoels rekommendationer.

Anf. 70 ORDFÖRANDEN:

Med detta är vi redo att fatta beslut. Nämnden ger stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt, med en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Vi går till dagordningspunkt 8 som gäller förslag om direktiv om jämnare könsfördelning bland icke-verkställande styrelseledamöter i börsnoterade företag. Det är en informationspunkt på rådet. Jag har inte uppfattat att det som eventuellt står under regeringens förslag egentligen är en ståndpunkt. Detta är en informationspunkt, så vi ska inte ge något mandat när det gäller detta.

Anf. 71 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Det är korrekt. Detta är Morgan Johanssons punkt, och det är en informationspunkt.

Anf. 72 ORDFÖRANDEN:

Vill ministern inte säga något om den information som punkten innehåller?

Anf. 73 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Kommissionen presenterade förslaget i november 2012. Det innehåller huvudsakligen en reglering av hur styrelseledamöter ska tillsättas.

Målet är att på detta sätt uppnå en viss andel kvinnor bland styrelseledamöterna. Riksdagen har uttalat att förslaget strider mot subsidiaritetsprincipen och att stöd inte ska ges till förslaget. Det är också Sveriges position i förhandlingarna.

Anf. 74 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen.

Vi går till dagordningspunkt 9, som handlar om förslaget till direktiv om likabehandling av personer oavsett religion, övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning. Det är också en informationspunkt på rådsmötet.

Anf. 75 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA

JOHANSSON (S):

Ordförande! Det här är en gammal goding! Ordförandeskapet kommer att lämna en lägesrapport om arbetet med kommissionens förslag till det nämnda direktivet. Det är Alice Bah Kuhnke som är ansvarig minister.

Av lägesrapporten framgår att framsteg har gjorts under det maltesiska ordförandeskapet men att fortsatt arbete behövs. Direktivet har förhandlats sedan 2008. För att förslaget ska kunna antas måste medlemsstaterna vara överens. Det krävs alltså enhällighet.

Sverige är fortsatt positivt till direktivförslaget och har samma inställning som vi har haft hela tiden sedan direktivet presenterades 2008. Men detta är som sagt en informationspunkt.

Anf. 76 ORDFÖRANDEN:

Vi kan tänka oss att detta ämne kommer att återkomma till senare nämnder. Men det verkar inte röra så mycket på sig nu. Vi får se i återrapporten, helt enkelt.

Vi tackar för informationen.

Vi går in på den icke lagstiftande verksamheten. Vi börjar med dagordningspunkt 10 i den del som är onumrerad, alltså det som är en diskussionspunkt om den europeiska planeringsterminen. Där efterfrågar regeringen stöd för en ståndpunkt i diskussionen.

Anf. 77 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA

JOHANSSON (S):

Går vi alltså direkt på dagordningspunkt b?

Anf. 78 ORDFÖRANDEN:

Nej, jag tänkte nog att vi skulle ta dem var för sig, eftersom det är enklast för protokollet.

Dagordningspunkt 10 innehåller dels en diskussion – en riktlinjedebatt. Där finns det en ståndpunkt som består av drygt fyra rader. Sedan finns punkterna 10 a, 10 b och 10 c, som är beslutspunkter. Där begärs det beslutsmandat. Men eftersom vi skiljer på dessa i vårt protokoll börjar vi med diskussionsmandatet.

Detta handlar då om den europeiska terminen, som vi ju ständigt diskuterar. Stats- och regeringscheferna väntas ställa sig bakom de landspecifika rekommendationerna så småningom.

Det finns flera stora frågor som vi nu inte riktigt kan greppa hur de kommer att hanteras på mötet. Som jag sa blir det kanske diskussion om till exempel utstationeringsdirektivet. Det är en diger dagordning på Epsco, och det är inte säkert att jag kommer att göra något inlägg i diskussionen. Men om jag gör ett inlägg vill jag ha mandat att lyfta fram att den europeiska terminen är ett väl fungerande ramverk som kan uppmuntra till reformer på sysselsättningsområdet i medlemsstaterna. Detta har bäring på en befintlig metod att använda. Så småningom kommer vi till en diskussion om den sociala pelaren, och då finns det också en diskussion om att införa andra sätt. Om det blir diskussion här är detta ett sätt att lyfta fram att Sverige anser att detta är ett väl fungerande sätt att arbeta på och vi tycker att det är bra.

Anf. 80 ORDFÖRANDEN:
Tack för det förtydligandet!

Anf. 81 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):
Ordförande! Tack, ministern, för föredragningen! Jag har haft lite funderingar när jag har läst texterna. Man kommer ju in på den sociala pelaren, som vi är emot, och att socialfonderna ska användas till den sociala pelaren. Jag funderar på om vi ska ha en avvikande mening i den delen eller hur vi ska göra. Men på något sätt vill vi ändå markera att vi inte står bakom det som just berör den sociala pelaren.

Anf. 82 ORDFÖRANDEN:
Den ståndpunkt som ministern just redogjorde för och den diskussion som regeringen eventuellt kommer att delta i handlar ju om att framföra att man tycker att den europeiska planeringsterminen är ett bra instrument. Om Kristdemokraterna inte instämmer i den ståndpunkten kan ni naturligtvis ha en avvikande mening, men annars blir det kanske lite apart.

Anf. 83 JOHNNY SKALIN (SD):
Fru ordförande! Den europeiska planeringsterminen har ju som syfte att påverka medlemsländerna på ett mer indirekt sätt, men den får ändå en väldigt stor påverkan.

Vi har anmält avvikande mening vid en rad tillfällen då detta har kommit upp i EU-nämnden, och det gör vi även i dag, både generellt och specifikt när det gäller de frågeställningar som regeringen väljer att kommentera. Jag anmäler alltså avvikande mening.

Anf. 84 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M):
Vi kommer att återkomma under de olika delarna av denna punkt. Det har dock inte kommit extremt mycket information i själva sakfrågan, och

samtidigt är ståndpunkten mycket kort. Nämnden har alltså haft liten möjlighet att ta del av något substantiellt här.

Anf. 85 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Detta handlar om de landsspecifika rekommendationerna. Sverige har inte fått några landsspecifika rekommendationer på området arbetsmarknad. Därför finns det inte jättemycket att säga om det, och det finns inte heller jättemycket att säga om andra länders landsspecifika rekommendationer. Därför är det en kort ståndpunkt som handlar om att förhålla sig positiv till terminen som instrument. Detta är skälet till att ståndpunkten är kort. Vi är alltså i det här fallet inte särskilt berörda.

Anf. 86 ORDFÖRANDEN:

Vill ledamöterna hellre diskutera diskussions- och beslutspunkterna tillsammans, eftersom ni går in på dem? Nej. Då tar vi diskussionspunkten först.

Anf. 87 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Den första punkten, 10 a, handlar ju om hela europeiska planeringsterminen. Sedan kommer de landsspecifika rekommendationerna under punkten 10 b. Det är i så fall mer när det gäller den övergripande diskussionen som vi har en avvikande mening, alltså på a-punkten.

Anf. 88 ORDFÖRANDEN:

Då förstår jag. För det fall regeringen tar till orda i diskussionen vill ni alltså att de ska framföra att man borde avföra arbetet med den sociala pelaren. Det är alltså ett inlägg om hur ni tycker att regeringen bör gå in i sak. Den ståndpunkt som är föreslagen handlar ju om att inte gå in i sak utan att bara diskutera och stödja formerna. Jag vill bara förstå hur Desirée tänker här.

Anf. 89 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Om man skulle fatta beslut om hur pengarna i de sociala fonderna ska användas är vi emot. Men om man inte ska besluta om detta behöver vi inte ha någon avvikande mening.

Anf. 90 ORDFÖRANDEN:

Som jag, presidiet eller ministern uppfattar det är det inte detta man ska besluta. Då är det kanske inte relevant med någon avvikande mening.

Anf. 91 JENS HOLM (V):

Den europeiska planeringsterminen är ett instrument där EU går in på områden där jag inte tycker att man ska vara. Man lägger sig i medlemsländernas ekonomiska politik, arbetsmarknadspolitik och så vidare. Nu är det bra att vi inte är något euroland, så vi är inte bundna av detta. Det tycker jag är bra.

Ministern säger att detta är ett bra instrument. Tja, jag vet inte. Om man tolkar det som att det handlar om rekommendationer som man kan göra vad man vill det kan jag möjligen köpa en sådan hållning, men hela

syftet med planeringsterminen är faktiskt att man ska koordinera och harmonisera budgetar och göra det så lika som möjligt inom eurozonen.

I den svenska ståndpunkten står det att det sedan är upp till varje medlemsland att välja hur man förhåller sig till rekommendationerna. Är det verkligen så enkelt, enligt ministrarnas förmenande, att vart och ett av EU:s medlemsländer gör precis som man vill med de här rekommendationerna? Kan man alltså kasta dem i papperskorgen utan att det händer något? Om det är så tycker jag att det är bra, men är det verkligen så enkelt, undrar jag.

Anf. 92 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA

JOHANSSON (S):

Är vi nu inne på beslutspunkterna? Det kanske är lika bra att jag förklarar dem?

Anf. 93 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattade det som att nämnden inte vill blanda ihop punkterna utan ändå särskilja dem. Det finns naturligtvis i diskussionen andra sätt att förhålla sig till hur man vill reflektera över planeringsterminen som instrument än det som regeringen har föreslagit, och därför är de här frågorna ändå relevanta, om ministern vill svara på dem.

Innan dess vill vi dock samla upp en fråga till.

Anf. 94 KERSTIN LUNDGREN (C):

Mer som en kommentar: Det lät verkligen som om ministern var väldigt tveksam till om man skulle delta i den här debatten eller inte. Om det skulle råda klarhet här behöver vi kanske inte komplicera med olika avvikande meningar eller annat, utan vi koncentrerar oss och fokuserar på ett område.

Ett förtydligande vore därför bra.

Anf. 95 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA

JOHANSSON (S):

När det gäller den sista frågan: Det är en diger dagordning, och om det blir ont om tid anser jag inte att det är nödvändigt att Sverige går in i diskussionen.

Vi har att diskutera det som gäller sysselsättningsområdet. Finansministrarna kommer att ta det mer övergripande, där det också finns landspecifika rekommendationer för Sverige. På sysselsättningsområdet finns det inga rekommendationer till Sverige, och det är därför jag inte vill lova att gå in i diskussionen utan säger att *om* jag går in så är det med det här inlägget. Men om det är ont om tid kanske inte Sverige behöver gå in i den diskussionen.

Anf. 96 Departementssekreterare ELISABETH WIKMAN:

De landsspecifika rekommendationerna på sysselsättningsområdet är inte rättsligt bindande. Så är det. Däremot är det en politisk förpliktelse att ställa sig bakom det beslut som fattas i rådet.

Synen på det framgår av den kommenterade dagordningen – att det är upp till medlemsstaterna att i slutändan bestämma vad man gör av dem.

2016/17:41

9 juni

Anf. 97 JESSIKA ROSWALL (M):

Möjligen en kommentar, för jag noterar ändå att ministern, när hon tar den svenska ståndpunkten, stannar efter ordet ”sysselsättningsområde” och inte lyfter upp det sociala området.

Det är ett känt faktum att Moderaterna inte delar den uppfattningen. Det här är ju parallella processer, så det är lite svårt att skilja på saker och ting. De går ihop med varandra, men jag tycker att den inställning som ministern ger uttryck för här är rimlig och bra.

Anf. 98 KERSTIN LUNDGREN (C):

Det är också känt var Centerpartiet står när det gäller diskussionen om den sociala pelaren. Med den tydliga markören att det inte går in i den diskussionen så kan vi hantera detta och hoppas kanske att det inte blir något uttalande alls på den här punkten.

Anf. 99 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

På den här punkten har jag inte för avsikt att lyfta upp någonting om den sociala pelaren.

Anf. 100 ORDFÖRANDEN:

Med detta klagande och informationsutbytet verkar vi redo att sammanfatta oss till att ge stöd till den av regeringen här redovisade inriktningen inför diskussionen om den europeiska pelaren under dagordningspunkt 10, med en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Vi går till beslutspunkterna. Vill ministern ta dem tillsammans? Jag tror att vi kan hantera dem tillsammans. Det rör ju lite olika – 2017, 2016 och så vidare. Det är alltså tre beslutspunkter kring de landsspecifika rekommendationerna.

Anf. 101 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Jag börjar med punkt 10 a. Epscorådet ska godkänna sysselsättningsdelarna i de landsspecifika rekommendationerna, och finansminister Magdalena Andersson kommer ju till EU-nämnden och samråder om de ekonomisk-politiska aspekterna av rekommendationerna senare.

Beslutet på det här rådet gäller alltså bara sysselsättning. Kommissionen baserar sina förslag till rekommendationer på sysselsättningsområdet bland annat på en granskning av ländernas nationella reformprogram. När det gäller Sverige har kommissionen, precis som förra året, inte föreslagit någon rekommendation på sysselsättningsområdet.

Regeringen ser dock rekommendationerna som ett instrument för att uppmuntra till en ansvarsfull ekonomisk politik och uppfyllelse av mål som satts upp inom EU. Samtidigt är rekommendationerna inte bindande, utan det är parlamenten i varje medlemsstat som ytterst beslutar om utformning av den nationella politiken.

Jag föreslår att Sverige på rådsmötet ställer sig bakom att rådet godkänner sysselsättningsdelarna i utkastet till rådets rekommendationer till varje medlemsstat.

På dagordningspunkt b är det två yttranden med övergripande bedömning av kommissionens förslag till rekommendation samt genomförandet av fjolårets rekommendationer. Det är sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd som har tagit fram var sitt yttrande. Yttrandena innehåller en sammanfattning av de viktigaste slutsatserna från kommittéernas granskning av medlemsstaternas åtgärder och årets rekommendationer inom terminen.

Jag föreslår att Sverige kan ställa sig bakom att rådet godkänner yttrandet från sysselsättningskommittén respektive kommittén för socialt skydd.

När det gäller dagordningspunkt c är det ett yttrande från sysselsättningskommittén om integration av flyktingar på arbetsmarknaden. Den innehåller nio viktiga politiska riktlinjer för integration av flyktingar på arbetsmarknaderna, och riktlinjerna är en politisk orientering för medlemsstaterna.

Jag föreslår att Sverige kan ställa sig bakom att rådet godkänner yttrandet från sysselsättningskommittén.

Det är alltså tre beslut.

Anf. 102 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M):

Min fråga gäller punkt c om integration av flyktingar på arbetsmarknaden. Där ser vi att regeringen har en ståndpunkt. Det blir väl också en formfråga, för vi har inte behandlat frågan i arbetsmarknadsutskottet. EU-nämnden har inte behandlat den tidigare, och nämnden har inte heller fått någon som helst handling.

I och med att regeringen dels hänvisar till nya beslutspunkter, dels har en ståndpunkt borde väl nämnden ha haft något material tillgängligt innan detta möte. Det är ju svårt att ställa sig bakom någonting som man över huvud taget inte har sett.

Anf. 103 ORDFÖRANDEN:

Vi kollar upp det. Jag trodde att sysselsättningskommitténs yttrande som det ska fattas beslut om var utskickat, och vi kontrollerar nu om det verkligen har varit så.

Anf. 104 DÉsirÉE PETHRUS (KD):

Den svenska ståndpunkten redovisar bland annat vad sysselsättningskommittén, Emco, har sagt, och det står bland annat i slutet om bostäder, hälsovård och barnomsorg. Det emanerar ju från den sociala pelaren, och i den återrapport som vi har fått som är daterad den 10 mars, från möte med rådet för sysselsättning och sociala frågor den 3 mars, står det att Emcos ordförande tar upp vikten av den sociala pelaren i det här sammanhanget.

Man skriver alltså inte ut "sociala pelaren", men det är egentligen det som är hänvisningen i det här dokumentet, tänker jag, och därför blir det lite svårt för oss angående om vi ska anmäla avvikande mening eller inte. Jag vill skicka med det till protokollet.

Anf. 105 ORDFÖRANDEN:

Uppfattar jag det rätt att Désirée Pethrus inte hade någon avvikande mening på någon av de tre beslutspunkterna?

Vi håller på att kolla den sista av dem. Om vi inte har underlaget för beslut är min uppfattning att vi inte kan ge ett beslutsmandat, utan då får vi ta det i en skriftlig procedur efter mötet. Nämnden kan naturligtvis inte fatta beslut om att ge ett mandat att fatta beslut på ett underlag som vi inte har sett.

Anf. 106 JOHNNY SKALIN (SD):

Regeringen ställer sig bakom att rekommendation ges till medlemsstaterna i punkt a. Det gör inte Sverigedemokraterna. Vi tycker inte att man bör ha några nationella reformprogram för varje medlemsland som EU ska ägna tid och kraft åt, utan varje medlemsland ska självt bestämma vad som är bäst för dem.

Det gäller också punkt b om den landsspecifika rekommendationen där regeringen också välkomnar detta. Det gör inte vi.

På punkt c, om sysselsättningskommitténs yttrande om integration av flyktingar på arbetsmarknaden tycker vi också, liksom på punkterna a och b, att detta kan vi nog sköta bra på nationell nivå. Jag anmäler alltså avvikande mening.

Anf. 107 ORDFÖRANDEN:

Bara så att jag fick det helt rätt, för vi diskuterade andra saker också: Var det avvikande mening på alla tre beslutspunkterna? Ja.

Anf. 108 KERSTIN LUNDGREN (C):

Det verkar tydligt att vi på beslutspunkt c inte har sett något dokument. Om så är fallet understryker det ju bara den tidigare diskussionen om regeringens hantering av kommunikationen med riksdagen.

Om regeringen kan ha en ståndpunkt som man presenterar måste man rimligen ha haft någonting att relatera den ståndpunkten till, och då är det väl rimligt att det materialet har tillställts riksdagen, arbetsmarknadsutskottet och EU-nämnden.

Detta är naturligtvis till stor del ministerns ansvar, och det är allvarligt om man kommer till EU-nämnden och begär mandat utan att ha levererat underlag. Det här är andra punkten under den här kommunikationen som dessa frågor kommer upp med kritik. Jag tycker att det är allvarligt.

Anf. 109 ORDFÖRANDEN:

Jag kan betona att vi på den första punkten redde ut hur turerna har varit. Sedan kan vi ha olika uppfattning om vilka dokument som regeringen skulle ha skickat, men anledningen till att man inte hade skickat dokumentet tidigare var att man visste att det skulle komma ett senare beslutsunderlag som verkligen skulle vara ett beslutsunderlag. I sista stund fick man så reda på att det inte ens blir det.

På den här punkten tycker jag att vi får reda ut vad det är som hänt. Nu hör jag att man anser att man har skickat ut, men det har inte kommit

till EU-nämndens kansli. Om det har stannat på Strömbron eller inte får vi undersöka.

Jag konstaterar dock att punkt c får gå som skriftligt samråd, om det inte är så att nämnden vill ha ett extra telefonmöte om detta. Jag kan tänka mig att man ändå kan ställa frågor här och nu och att det kanske är möjligt för någon på regeringssidan att ge mer fyllig information om ärendet så att den skriftliga proceduren blir enklare att följa för nämndens ledamöter.

Anf. 110 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Tack, ordförande, för klargörandet om det tidigare underlaget för den tidigare punkten! Det är mystiskt att det här dokumentet inte har kommit fram, men vad det handlar om är ju ett godkännande av kommitténs rapport. Det är viktigt att komma ihåg att det är det som det handlar om: att man ska godkänna detta.

Erika Ekström vill säga någonting om innehållet.

Anf. 111 Kanslirådet ERIKA EKSTRÖM:

Jag vill påpeka att detta är en inriktning, något som medlemsstaterna bara behöver följa. Det är en vägledning.

Man tittar på och lyfter fram tidig språkträning. Man ser också möjligheter, där det är möjligt, att kombinera arbete med praktik. Man säger också att man ska underlätta tidigt och effektivt arbetsmarknadsdeltagande och då inkludera både män och kvinnor.

Man ska också se till att arbetsmarknaden har en bra funktion och att man har möjlighet att söka arbete på bra sätt. Man ska också ge möjlighet att ge yrkesutbildning och omskolning, och det ska inkludera on-the-job-training.

Sedan handlar det om incitament för integration, utbildning och arbete genom att man ska ge adekvata mål när det gäller att ha en tvåvägsintegrationsprocess samt det som redan stod i den kommenterade dagordningen när det gäller bostäder, hälsa och socialförsäkringssystemet.

Anf. 112 ORDFÖRANDEN:

Det finns ju en bakgrund och därmed en liten sammanfattning av vad sysselsättningskommittén har tagit fram i det här kryptiska yttrandet som vi nu blir oerhört nyfikna på hur det ser ut, eftersom det inte lyckats ta sig till nämnden.

Anledningen till detta borde vi undersöka. Vi vet i dagsläget inte om det är vårt eget kansli i riksdagen som ska lastas eller om det är regeringen som inte har lyckats få det ur händerna.

Anf. 113 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M):

Tack för den redogörelsen! Det innebär väl att vi får ha ett skriftligt samråd i frågan och att det vore bra om det ges rimlig tid till det.

Det bör ändå föras till protokollet att vi från vår sida tycker att regeringens styvmoderliga hantering av landets parlament inte är tillfredsställande.

2016/17:41

9 juni

Anf. 114 ORDFÖRANDEN:

Eftersom det görs stenografiska uppteckningar är detta nu fört till protokollet.

Anf. 115 KERSTIN LUNDGREN (C):

Då vill jag också säkerställa att det finns fört till protokollet att ordförandens markör när det gäller hanteringen av den tidigare kritiken i fråga om handlingar inte behöver gälla för hela nämnden, eftersom det var uppenbart att ministern också såg att man hade kunnat sända det underlag som fanns, som man förhandlade utifrån i Coreper, till både arbetsmarknadsutskottet och EU-nämnden i ett tidigare skede än vad som nu skedde. Då hade man säkerställt att nämnden fick det underlag som regeringen hade. Det hade man då kunnat förhålla sig till. Det hade då varit lättare att också kunna hantera eventuellt sent inkomna förändringar.

Anf. 116 ORDFÖRANDEN:

Då finns även det fört till protokollet. Synen på hur man uppnår bästa hantering i riksdagen kan naturligtvis skilja sig åt. Men jag tror att vi alla här i nämnden är eniga om att vi vill ha en hantering som är rimlig. Det handlar om att vi ska få underlag i så god tid som möjligt och att vi ska kunna titta på dem.

Om Christian Holm har en specifik idé om tidsrymd när det gäller det skriftliga samrådet i fråga om c-punkten kan vi ta det efter mötet. Rådsmötet är på torsdag nästa vecka. Det är alltså en hyfsat lång tid, och vi behöver kanske inte använda helgen till att arbeta just med punkt 10 c, som alltså är den som vi tar upp i ett skriftligt samråd.

Men punkterna a och b är beslutspunkter. Det gäller de landsspecifika rekommendationerna 2017 och bedömningen av hanteringen av de landsspecifika rekommendationerna för 2016. Jag har noterat avvikande mening från Sverigedemokraterna på båda de punkterna. Missade jag någon annan avvikande mening för att det var lite surrigt här? Nej.

Är vi redo att ge stöd när det gäller punkterna 10 a och 10 b? Det handlar om beslutsmandat för regeringen, det vill säga att vi ger stöd för den av regeringen här redovisade ståndpunkten – så ska det låta i protokollet. Jag finner att så är fallet, med avvikande mening från Sverigedemokraterna på båda punkterna.

Vi konstaterar att punkt c utgår ur denna dagordning och hänvisar den till skriftligt samråd med partierna i riksdagen.

Då går vi in på punkt 11, Den europeiska spelaren för sociala rättigheter. Det är en bubblare som vi nästan redan har nämnt här på mötet. Det är information och beslut, står det. Det är delvis en ny fråga. Det mandat som begärs, om jag har förstått det rätt, är ett diskussions- och beslutsmandat. Beslutsmandatet handlar egentligen om det gemensamma yttrandet från sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd, men det är en relativt omfattande diskussionsståndpunkt som regeringen vill ha stöd för.

Anf. 117 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Ordförande! Det kommer alltså att bli en lunchdiskussion, och den formella punkten på dagordningen blir då en återrapportering från lunch-

diskussionen. Så blir det. Varför har man valt att lägga det som en lunchdiskussion och inte som en formell diskussionspunkt? Det kanske man har gjort för att man vill ha med Europaparlamentet i diskussionen. Det blir alltså en lunchdiskussion. Sedan blir det en återsrapport. Och sedan är det ett gemensamt yttranden från sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd. Det yttrandet sammanfattar de inledande diskussionerna om kommissionens förslag om en europeisk pelare för sociala rättigheter som kommittéerna har haft under våren. De diskussioner som de har haft har varit ganska övergripande, och det är också yttrandena.

Jag har varit i arbetsmarknadsutskottet och överlagt om en svensk ståndpunkt. Den har justerats efter den överläggningen. Ni har fått ut den. Yttrandet från kommittéerna står på inget sätt i strid med den ståndpunkten, så jag föreslår att Sverige kan vara med på att man godkänner yttrandet från kommittéerna. För er information har jag för avsikt att i lunchdiskussionen lyfta upp inlägg baserat på den ståndpunkten.

Anf. 118 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M):

Fru ordförande! Vi har haft denna diskussion tidigare. Det som är förändringen sedan förra gången är att vi har en avvikande mening från Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna som är något anorlunda. Frågan är: Behöver jag läsa upp hela den avvikande meningen?

Anf. 119 ORDFÖRANDEN:

Ni hade den redan i arbetsmarknadsutskottet.

Anf. 120 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M):

Ja.

Anf. 121 ORDFÖRANDEN:

Då hänvisar du bara till den. Eller har ni bytt konstellation sedan dess?

Anf. 122 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M):

Nej, inte sedan mötet i arbetsmarknadsutskottet, utan det är exakt samma som i arbetsmarknadsutskottet.

Anf. 123 ORDFÖRANDEN:

Då kan du hänvisa till den.

Anf. 124 JENS HOLM (V):

Det är förstas bra ifall man hjälper andra medlemsländer att nå högre upp på det sociala området, på det sysselsättnings- och socialpolitiska området. Samtidigt är det viktigt att EU inte ska ges några nya befogenheter på detta område. Som vi ser det är det viktigast att se till att de länder som har nått långt inte behöver sänka sina standarder. Man ska hjälpa andra att lyfta sina nivåer. Hade vi till exempel haft ett socialt protokoll hade det betytt att de som kommer hit till Sverige och erbjuder sina tjänster måste följa svensk arbetsmarknadslagstiftning och överenskommelser. Därför tycker vi att fokus egentligen borde ligga på att driva frågan om ett socialt protokoll.

Nu är en social pelare uppe för diskussion och längre fram för beslut. Då tycker vi ändå att regeringens hållning är bra. Man driver på åt rätt håll, och man vill inte ge EU några nya befogenheter. Det tycker vi är viktigt.

Det finns en del formuleringar i det underlag som vi har fått. Man pratar till exempel om att man vill samordna sysselsättnings- och socialpolitik. Man använder just ordet samordna. Jag tycker att det är ett olyckligt ordval, för om man samordnar ligger det nära till hands att man ska harmonisera och att man ska göra det likadant.

Jag vill veta vad regeringen anser om detta. Och det är väl regeringens ståndpunkt att inget land ska behöva sänka sina nivåer – aldrig någonsin? Jag tycker att det är väldigt viktigt att det blir helt klart och tydligt.

Anf. 125 TINA ACKETOFT (L):

Tack så mycket, statsrådet, för förslaget till ståndpunkt! Jag tänker speciellt på den sista delen i det stycke som börjar med: Regeringen ser mot den bakgrunden positivt på att kommissionen lagt fram ett förslag. Det är väldigt positivt att man säger att det är angeläget att Sverige är delaktigt i den fortsatta processen om pelarens utformning – jag kanske knyter an till Vänsterpartiets tankar här – för att bland annat kunna driva på så att även de minst utvecklade ekonomierna involveras i arbetet med pelaren för att tillförsäkra sina medborgare just de sociala rättigheterna.

Det här är väl egentligen hela anledningen till att Liberalerna ställer sig bakom detta. Här ser vi att vi tillsammans kan hjälpas åt när det gäller de länder som inte har skött sig vad det gäller ansvaret för sina medborgare. Det handlar om att ta det sociala ansvar som EU faktiskt var menat att ta en gång. Det är inte bara en frihandelszon, utan det är också ett socialt ansvar för varandra.

Vi välkomnar det ställningstagande som regeringen har gjort.

Anf. 126 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag vill hänvisa till vår avvikande mening i arbetsmarknadsutskottet den 30 maj.

Anf. 127 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag vill naturligtvis instämma i Christian Holms avvikande mening. Jag har pratat om den sociala pelaren tidigare i EU-nämnden. Jag tycker fortfarande att det inte finns någon riktig konsekvensanalys i fråga om vad de bosättningsbaserade rättigheterna egentligen kommer att innebära för Sverige. Det är mycket bra. Jag har förstått att regeringen har som en huvudpunkt att det är Rumänien och Bulgarien som ska lyfta sina ekonomier. Jag är inte så säker på att det är just det som kommer att bli resultatet av den sociala pelaren – tyvärr. Sverige måste nog fundera lite mer på vad det kommer att innebära för Sveriges del framöver. Jag tror att vi i alla delar som kommer när det gäller lagstiftningsfrågor måste vara oerhört vaksamma på vad det kan innebära för Europa, där vi har en fri rörlighet.

Jag vill bara för tydlighetens skull markera att vi står bakom den avvikande meningen från arbetsmarknadsutskottet, som Christian Holm tidigare refererade till.

Anf. 129 ORDFÖRANDEN:

Med det klargörandet i fråga om ställningstaganden, särskilt i förhållande till tidigare möten här i EU-nämnden när det varit lite mer oklart, lämnar jag ordet till ministern.

Anf. 130 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA

JOHANSSON (S):

Först säger jag till Tina Acketoft och till Jens Holm att det handlar om det som ibland kallas för uppåtgående konvergens på det sociala området: De länder som ligger sämst ska lyftas, och de länder som ligger långt framme ska inte på något vis hindras att fortsätta utveckla sin politik. Det är precis det som är regeringens ståndpunkt.

Frågan om vad som menas med att samordna sociala förmåner vill jag överlämna till Elizabeth.

Anf. 131 Departementssekreterare ELIZABETH WIJLMAN:

Det gäller samordning av sysselsättningspolitik. Det som regeringen menar är den samordning som avses i artikel 145 i fördraget, där det står att medlemsstaterna och unionen i enlighet med denna avdelning ska arbeta för att utveckla en samordnad sysselsättningsstrategi och särskilt främja en kvalificerad, utbildad och anpassningsbar arbetskraft och en arbetsmarknad som är mottaglig för ekonomiska förändringar i syfte att uppnå de mål som uppställs i artikel 3 i fördraget om Europeiska unionen.

Sedan fortsätter det i artikel 146. Medlemsstaterna ska genom sin sysselsättningspolitik bidra till de mål som avses. Och i artikel 146.2 står följande: ”Medlemsstaterna ska, med beaktande av nationell praxis i fråga om arbetsmarknadens parter ansvar, betrakta främjande av sysselsättningen som en fråga av gemensamt intresse och ska inom rådet samordna sina åtgärder i detta hänseende i enlighet med bestämmelserna i artikel 148.”

Det som avses är alltså samordning av sysselsättning inom ramen för sysselsättningsstrategin, som numera ingår i den europeiska planeringsterminen och som vi har varit inne på tidigare inför detta rådsmöte. Det är alltså inte någon samordning i betydelsen harmonisering, utan det är den verksamhet som årligen sker inom ramen för den europeiska planeringsterminen.

Anf. 132 ORDFÖRANDEN:

Med de kommentarerna och de svaren på frågorna är nämnden redo att ge stöd för den av regeringen här redovisade ståndpunkten och inriktningen, med avvikande mening från Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna och oliklydande avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Då går vi till dagordningspunkt 12, Utkast till rådets slutsatser om strategier för att göra det lönsamt att arbeta. Det är en beslutspunkt, och det står som en nya fråga. Jag tror att de flesta av oss inte känner att det är en ny fråga – om det ska vara lönsamt att arbeta.

Anf. 133 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Ordförande! Jag överlade med arbetsmarknadsutskottet om utkast till rådsslutsatser den 16 maj. Socialutskottet och socialförsäkringsutskottet informerades den 18 maj. Efter överläggningen i arbetsmarknadsutskottet skedde justeringar av texten, som därefter också togs upp i arbetsmarknadsutskottet.

Regeringen bedömer att utkastet till rådsslutsatser lyfter fram en rad viktiga åtgärder som ökar människors anställbarhet, skapar incitament till arbete och ger bättre förutsättningar för deltagande på arbetsmarknaden. Det kan bland annat bidra till ökad jämställdhet och främja balans mellan arbete och familjeliv för både kvinnor och män. Det är dock viktigt att framhålla att det är medlemsstaterna som ansvarar för att genomföra de insatser som krävs på området.

Regeringen har fått gehör för ståndpunkten att rådsslutsatserna inte ska föregripa medlemsstaternas inställning till kommissionens initiativ om balans mellan arbete och familjeliv.

Mot denna bakgrund föreslår jag att Sverige på rådsmötet ställer sig bakom att rådsslutsatserna antas.

Anf. 134 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag hänvisar till vår avvikande mening i arbetsmarknadsutskottet den 18 maj.

Anf. 135 JESSIKA ROSWALL (M):

Jag vill återkoppla till det förra ärendet. Det här visar att det är parallella processer som verkligen går in i varandra – europeiska planeringsperioden och de här sakerna. Jag vill bara tacka för att regeringen har varit lyhörd i de diskussioner vi hade i arbetsmarknadsutskottet. Vi ställer oss bakom detta.

Anf. 136 ORDFÖRANDEN:

Jag tror att regeringen tar med sig hur mycket det underlättar jobbet i EU-nämnden när man har haft överläggning i sakutskotten innan, anpassat sig och hittat en linje framåt därifrån.

Med det är nämnden redo att förklara att man ger stöd till regeringens här redovisade ståndpunkt med en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 13 om rådets slutsatser om Europeiska revisionsrättens särskilda rapport om ungdomsarbetslösheten. Det är också en beslutspunkt.

Det handlar om antagande av rådsslutsatser om Europeiska revisionsrättens rapport som har titeln *Ungdomsarbetslösheten – har EU:s politik gjort någon skillnad? En bedömning av ungdomsgarantin och sysselsättningsinitiativet för unga*.

Rådet tar som regel fram slutsatser om revisionsrättens särskilda rapporter som ett led i analysen av resultaten. I utkastet till rådsslutsatser konstateras bland annat att situationen för unga arbetslösa till viss del har förbättrats men att ungdomsarbetslösheten fortsatt behöver vara en policyprioritering.

Jag föreslår att Sverige på rådsmötet ställer sig bakom ett antagande av rådsslutsatserna.

Anf. 138 JOHNNY SKALIN (SD):

Fru ordförande! Ungdomsarbetslöshet är naturligtvis en fråga som alla politiska partier bryr sig om och vill bekämpa, men det här är ingen fråga som EU bör hantera på europeisk nivå. Det så kallade ungdomsinitiativet som vi har tagit upp i EU-nämnden vid återkommande tillfällen tidigare innebär ju att Sverige finansierar ungdomsarbetslöshet i andra medlemsstater. Att godkänna den här rapporten och dess slutsatser kanske kan ses som görligt, men om man gör det accepterar man också att man tar upp den här typen av frågeställningar och även finansierar bekämpandet av arbetslöshet på ungdomsområdet i andra medlemsstater. Någonstans måste man sätta ned foten, tycker jag, och därför anmäler jag avvikande mening.

Anf. 139 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för den av regeringen här redovisade ståndpunkten med en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Det är inga övriga frågor på arbetsmarknadsområdet om jag har förstått det rätt, utan det som är kvar är hälso- och sjukvårdsområdet?

Anf. 140 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA
JOHANSSON (S):

Det finns några övriga frågor som jag inte tänkte säga något om ifall ingen lyfter upp dem.

Anf. 141 ORDFÖRANDEN:

Just det, det finns två som är angivna i dagordningen. Har någon en fråga kring det? Jag finner inte så, utan vi tar det skriftliga materialet.

I salen finns nu dokumentet från punkt 10 c om sysselsättningskommitténs yttrande. Ni kan ta med er det när ni går härifrån. Det blir ett skriftligt samråd i ett senare steg.

Vi är redo att ta oss an de sista punkterna, de som handlar om hälso- och sjukvård, och går till dagordningspunkt 15, Utkast till rådets slutsatser för att bidra till att ökningen av antalet fall av barnfötma hejdats. Det är en beslutspunkt.

Anf. 142 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Ordförande! Det är Socialdepartementet som har ansvar för de här frågorna men jag föredrar dem här i nämnden.

Utkastet till slutsatser är ett initiativ från det maltesiska ordförandeskapet som har barnfetma som ett prioriterat område. I utkastet till slutsatser lyfts betydelsen av ett ambitiöst och brett arbete mot övervikt och fetma hos barn fram. Medlemsstaterna och kommissionen uppmanas till ett brett fält av insatser. Bland annat omnämns vikten av åtgärder för bättre matvanor liksom för mer fysisk aktivitet.

Att främja en god hälsa genom att förbättra människors möjligheter till bra levnadsvanor är en prioriterad fråga för regeringen, inte minst ur socioekonomiskt perspektiv. Regeringen välkomnar slutsatserna och föreslår att Sverige kan ställa sig bakom antagandet av slutsatserna på mötet.

Anf. 143 JOHNNY SKALIN (SD):

Fru ordförande! Jag noterar att regeringen välkomnar slutsatsen att man ställer sig bakom de åsikter som framförs. Det är bra, men varför måste EU hela tiden vara med och propagera vad de tycker i olika frågor och nu även i sjukvårdsfrågorna på det här specifika sättet? En förlängning av detta är att man överför område på område – det är ju så EU är uppbyggt, inte minst genom öppna samråds-metoden. Jag tycker att vi kan klara av att hantera detta själva. Om regeringen tycker att det här är bra – genomför det då med nationell politik och utan att blanda in EU i det hela.

Jag anmäler avvikande mening.

Anf. 144 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar med att nämnden ger stöd till den av regeringen här redovisade ståndpunkten med en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Vi går till dagordningspunkt 16, Utkast till rådets slutsatser om främjande av medlemsstatsdrivet, frivilligt samarbete mellan hälso- och sjukvårdssystem. Det är också ett antagande av rådsslutsatser.

Anf. 145 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Ordförande! Det maltesiska ordförandeskapet har drivit som en prioritet på hälsoområdet att ta fram rådsslutsatser om att uppmuntra medlemsstatsdrivet frivilligt samarbete mellan hälso- och sjukvårdssystem. Regeringen överlade om utkastet till rådsslutsatser med socialutskottet den 18 maj. Bakgrunden till rådsslutsatserna är bland annat att flera medlemsstater ser behov av samarbete mellan EU:s medlemsländer för att öka tillgången till hälsoteknologier såsom läkemedelsbehandlingar, medicinteknik och annat.

Enligt slutsatserna ska samarbete bland annat kunna bestå av att på frivillig basis sprida information och erfarenheter mellan länder. Högspecialiserad vård, utbyte av personal inom hälso- och sjukvården samt europeiska referensnätverk är andra områden som behandlas i rådsslutsatserna.

Regeringen är positiv till frivilligt samarbete mellan medlemsstaterna till exempel vad gäller hälsoteknologier. Det är viktigt att nationell kompetens respekteras såväl inom detta område som inom andra områden som ingår i rådsslutsatserna. Detta speglas också i utkastet till rådsslutsatser.

Regeringen föreslår att Sverige ställer sig bakom antagandet av slutsatserna.

Anf. 146 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag har en fråga till ministern. Kommer det här att ligga på sjukvårdsnivå mellan olika sjukvårdsinstanser och mellan medlemsländernas olika vårdinrättningar? Och kommer det i så fall att kvarstå på den nivån i detta fall?

Jag upprepar: Kommer det här att kvarstå som ett samarbete mellan enskilda privata vårdinrättningar inom olika länder och mellan olika länder, alltså att sjukvårdsinrättningar i Sverige diskuterar med sjukvårdsinrättningar i andra länder i Europa? Eller kommer det att bli politiskt på något sätt?

Anf. 147 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Frivilliga samarbeten kan ju ha olika karaktär. Det kan ju vara, som redan försiggår i dag, mellan olika vårdinrättningar som har samarbete med andra vårdinrättningar, men det kan också vara på nationell nivå. Exempel på sådant kan vara när man samarbetar gällande antibiotikaresistens, som Sverige är drivande i. Där har man jobbat gemensamt för att inspirera varandra till bra arbete. Det kan också vara sådant som sällsynta diagnoser, där alltså varje land har få sjuka i en viss sjukdom och man har stort behov av att kunna samarbeta med andra nationella sjukvårdssystem.

Svaret är alltså att det, eftersom det är frivilligt, förstås både kan vara på nationell nivå och direkt mellan olika sjukvårdsgivare.

Anf. 148 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det sammanfattningsvis finns stöd för den av regeringen här redovisade ståndpunkten.

Vi går vidare till dagordningspunkt 17, Den europeiska pelaren för sociala rättigheter: Hälsoaspekter och hälsokonsekvenser. I den här delen av Epsco har jag förstått att det är tänkt att det ska vara en diskussion om den sociala pelaren.

Anf. 149 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Ordförande! Som jag redan har nämnt och vi redan har diskuterat har vi överlagt om inställningen tidigare och informerat socialutskottet och socialförsäkringsutskottet om regeringens ställningstagande.

Diskussionen kommer att utgå från en princip som berör hälso- och sjukvården i det gemensamma uttalandet av institutionerna. Principen handlar om en allmän rätt att i rätt tid få tillgång till överkomlig förebyggande hälsovård och medicinsk vård av god kvalitet. I det bakgrundsdo-

kument som ordförandeskapet har tagit fram ingår tre diskussionsfrågor som knyter an till medlemsstaternas tillhandahållande av hälso- och sjukvård.

Regeringen välkomnar diskussionen om hälsoaspekterna och förslaget till en europeisk pelare för sociala rättigheter. Annika Strandhäll kommer vid Epscorådsmötet att i sitt inlägg utgå från den generella ståndpunkt som vi just har behandlat här.

Hälsa ingår som en del i den större kontexten av en pågående social utveckling i unionen. Regeringens generella bild är att en god hälsoutveckling i befolkningen är av grundläggande betydelse för samhällsutvecklingen i stort. Att främja hälsa och förebygga sjukdom skapar förutsättningar för långsiktig hållbarhet.

Regeringen ser fram emot diskussionen och anser att kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan medlemsstater kan bidra till länders nationella arbete med att utveckla hälso- och sjukvården.

Anf. 150 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M):

Med tanke på att det är en fråga om sociala rättigheter och den sociala pelaren hänvisar vi till tidigare ståndpunkt och avvikande mening under punkten 11.

Anf. 151 JOHNNY SKALIN (SD):

Detsamma gäller oss med hänvisning till vår avvikande mening i arbetsmarknadsutskottet den 30 maj.

Anf. 152 KERSTIN LUNDGREN (C):

Det är klart att medborgarna ska ha rätt till vård i rätt tid, överkomlig och bra medicinsk behandling och att vi behöver ett utbyte. Att det främjar en positiv utveckling på hälsoområdet är naturligtvis riktigt. Men sociala pelaren i den här diskussionen är något som också vi har markerat redan under punkt 11. Vi hänvisar till denna.

Anf. 153 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Vi instämmer också i den avvikande meningen. Vi har för något år sedan beslutat om olika regler och om rättigheter till fri rörlighet för vård och möjlighet att söka vård i andra länder om den inte finns i det egna landet, så jag tycker att det redan finns mycket på det här området. Jag instämmer som sagt i den avvikande meningen.

Anf. 154 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S):

Jag skulle kunna citera den passus i den svenska ståndpunkten som Tina Acketoft tidigare läste upp. Vad det handlar om är att den svenska regeringen vill vara med och driva på vad det ska bli. Det är ju inte färdigt vad som kommer att bli av den sociala pelaren.

Anf. 155 ORDFÖRANDEN:

Med detta finner jag att det finns stöd för den av regeringen här redovisade inriktningen med en avvikande mening anmäld från Moderaterna,

Centerpartiet och Kristdemokraterna och en oliklydande avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

2016/17:41

9 juni

Med detta, mina vänner, har vi kommit fram till dagordningspunkten Övriga frågor på hälsoområdet. Jag tror att det var en föredragning i utskottet och en information om den svenska ståndpunkten, som utskottet hade begärt, om läkemedel i miljön.

Det är bra om Sverige fortsätter att vara pådrivande när det gäller att se de komplexa sambanden mellan problemen. Som man brukar säga här i stan är det inte strömmingen i Strömmen som har ont i huvudet – med tanke på att det är väldigt mycket huvudvärkspreparat som ligger i Mälärvattnet. Det är tur att vi vet att våra fiskar inte har huvudvärk i alla fall. Det är däremot inte så bra för deras reproduktion.

Det är bra att Sverige driver frågan.

Anf. 156 KERSTIN LUNDGREN (C):

Ja, eller att det är biffen som skriver ut medicinen, inte läkaren.

Anf. 157 JENS HOLM (V):

Jag är inte så rapp i skallen på morgonen att jag kan fortsätta på de där tvisterna. Jag undrar bara om det finns mer underlag om läkemedel i miljön och vad som förväntas hända i frågan.

Anf. 158 Kanslirådet MÅRTEN KIVI:

Kommissionen har tagit fram en färdplan inför strategin som ska publiceras 2018, men inte mer än så i dagsläget.

Anf. 159 ORDFÖRANDEN:

Vad jag förstår kommer det slutliga innehållet i färdplanen att avslöjas först på rådsmötet. Vi kan i så fall se något av det i återrapporten.

Anf. 160 Kanslirådet MÅRTEN KIVI:

Det ska vara ett offentligt samråd innan strategin publiceras, och strategin förväntas att publiceras i början av 2018.

Anf. 161 ORDFÖRANDEN:

Men den färdplan från kommissionen som det ska informeras om på rådsmötet är inte tillgänglig?

Anf. 162 Kanslirådet MÅRTEN KIVI:

Den är tillgänglig. Den publicerades i april eller maj.

Anf. 163 ORDFÖRANDEN:

Bra, då vet nämnden detta.

Därmed tackar vi ministern för en lång men givande förmiddag. Vi önskar dig och dina ministerkollegor lycka till på rådsmötet.

Innehållsförteckning

§ 1 Jordbruk och fiske.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 4 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	1
Anf. 5 KERSTIN LUNDGREN (C).....	2
Anf. 6 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 7 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	2
Anf. 8 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 9 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	2
Anf. 10 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 11 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	3
Anf. 12 JENS HOLM (V)	3
Anf. 13 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 14 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	4
Anf. 15 KERSTIN LUNDGREN (C).....	4
Anf. 16 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	4
Anf. 17 Departementsrådet MARIA ROSANDER.....	4
Anf. 18 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 19 KERSTIN LUNDGREN (C).....	5
Anf. 20 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	5
Anf. 21 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 22 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	5
Anf. 23 KERSTIN LUNDGREN (C).....	5
Anf. 24 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	5
Anf. 25 ORDFÖRANDEN	5
§ 2 Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor	6
Anf. 26 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 27 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	6
Anf. 28 MARIA PLASS (M)	6
Anf. 29 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	6
Anf. 30 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	6
Anf. 31 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 32 Departementssekreterare JOHANNA EVJEN	7
Anf. 33 MARIA PLASS (M)	7
Anf. 34 Departementssekreterare JOHANNA EVJEN	7
Anf. 35 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 36 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	8
Anf. 37 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 38 JESSIKA ROSWALL (M).....	8
Anf. 39 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	9
Anf. 40 ORDFÖRANDEN	9

Anf. 41	TINA ACKETOFT (L)	9
Anf. 42	ORDFÖRANDEN	10
Anf. 43	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S)	10
Anf. 44	Kanslirådet SUSANNA RIBRANT	10
Anf. 45	KERSTIN LUNDGREN (C)	12
Anf. 46	JENS HOLM (V)	12
Anf. 47	ORDFÖRANDEN	13
Anf. 48	JESSIKA ROSWALL (M)	13
Anf. 49	ORDFÖRANDEN	14
Anf. 50	JESSIKA ROSWALL (M)	14
Anf. 51	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	15
Anf. 52	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S)	15
Anf. 53	Kanslirådet SUSANNA RIBRANT	17
Anf. 54	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	17
Anf. 55	JENS HOLM (V)	17
Anf. 56	KERSTIN LUNDGREN (C)	17
Anf. 57	Kanslirådet ANNA SELLBERG HANSEN	18
Anf. 58	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 59	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S)	18
Anf. 60	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 61	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S)	18
Anf. 62	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 63	JOHNNY SKALIN (SD)	19
Anf. 64	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 65	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S)	19
Anf. 66	JOHNNY SKALIN (SD)	19
Anf. 67	JENS HOLM (V)	19
Anf. 68	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S)	19
Anf. 69	Departementssekreterare ANGELIKA KAUNTZ	20
Anf. 70	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 71	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S)	20
Anf. 72	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 73	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S)	20
Anf. 74	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 75	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S)	20
Anf. 76	ORDFÖRANDEN	21
Anf. 77	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S)	21
Anf. 78	ORDFÖRANDEN	21
Anf. 79	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S)	21
Anf. 80	ORDFÖRANDEN	21

Anf. 81	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	22
Anf. 82	ORDFÖRANDEN	22
Anf. 83	JOHNNY SKALIN (SD)	22
Anf. 84	CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M)	22
Anf. 85	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S)	22
Anf. 86	ORDFÖRANDEN	22
Anf. 87	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	22
Anf. 88	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 89	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	23
Anf. 90	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 91	JENS HOLM (V)	23
Anf. 92	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S)	23
Anf. 93	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 94	KERSTIN LUNDGREN (C)	24
Anf. 95	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S)	24
Anf. 96	Departementssekreterare ELISABETH WIKMAN	24
Anf. 97	JESSIKA ROSWALL (M)	24
Anf. 98	KERSTIN LUNDGREN (C)	24
Anf. 99	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S)	24
Anf. 100	ORDFÖRANDEN	25
Anf. 101	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S)	25
Anf. 102	CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M)	25
Anf. 103	ORDFÖRANDEN	26
Anf. 104	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	26
Anf. 105	ORDFÖRANDEN	26
Anf. 106	JOHNNY SKALIN (SD)	26
Anf. 107	ORDFÖRANDEN	27
Anf. 108	KERSTIN LUNDGREN (C)	27
Anf. 109	ORDFÖRANDEN	27
Anf. 110	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S)	27
Anf. 111	Kanslirådet ERIKA EKSTRÖM	27
Anf. 112	ORDFÖRANDEN	28
Anf. 113	CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M)	28
Anf. 114	ORDFÖRANDEN	28
Anf. 115	KERSTIN LUNDGREN (C)	28
Anf. 116	ORDFÖRANDEN	28
Anf. 117	Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S)	29
Anf. 118	CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M)	29
Anf. 119	ORDFÖRANDEN	29
Anf. 120	CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M)	30
Anf. 121	ORDFÖRANDEN	30
Anf. 122	CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M)	30
Anf. 123	ORDFÖRANDEN	30

Anf. 124 JENS HOLM (V).....	30	2016/17:41
Anf. 125 TINA ACKETOFT (L)	30	9 juni
Anf. 126 JOHNNY SKALIN (SD).....	31	
Anf. 127 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	31	
Anf. 128 KERSTIN LUNDGREN (C).....	31	
Anf. 129 ORDFÖRANDEN.....	31	
Anf. 130 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	31	
Anf. 131 Departementssekreterare ELIZABETH WIJKMAN	31	
Anf. 132 ORDFÖRANDEN.....	32	
Anf. 133 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	32	
Anf. 134 JOHNNY SKALIN (SD).....	32	
Anf. 135 JESSIKA ROSWALL (M).....	33	
Anf. 136 ORDFÖRANDEN.....	33	
Anf. 137 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	33	
Anf. 138 JOHNNY SKALIN (SD).....	33	
Anf. 139 ORDFÖRANDEN.....	33	
Anf. 140 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	34	
Anf. 141 ORDFÖRANDEN.....	34	
Anf. 142 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	34	
Anf. 143 JOHNNY SKALIN (SD).....	34	
Anf. 144 ORDFÖRANDEN.....	34	
Anf. 145 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	35	
Anf. 146 JOHNNY SKALIN (SD).....	35	
Anf. 147 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	35	
Anf. 148 ORDFÖRANDEN.....	35	
Anf. 149 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	36	
Anf. 150 CHRISTIAN HOLM BARENfeld (M)	36	
Anf. 151 JOHNNY SKALIN (SD).....	36	
Anf. 152 KERSTIN LUNDGREN (C).....	36	
Anf. 153 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	36	
Anf. 154 Arbetsmarknads- och etableringsminister YLVA JOHANSSON (S).....	37	
Anf. 155 ORDFÖRANDEN.....	37	
Anf. 156 KERSTIN LUNDGREN (C).....	37	
Anf. 157 JENS HOLM (V).....	37	
Anf. 158 Kanslirådet MÅRTEN KIVI	37	
Anf. 159 ORDFÖRANDEN.....	37	
Anf. 160 Kanslirådet MÅRTEN KIVI	37	
Anf. 161 ORDFÖRANDEN.....	37	
Anf. 162 Kanslirådet MÅRTEN KIVI	37	
Anf. 163 ORDFÖRANDEN.....	38	